

INFORMATOR

URZĘDU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Styczeń 2014 r.

Przy wykorzystaniu zamieszczonych w „Informatorze UZP” informacji poprzez przedruk całego artykułu bądź jego fragmentów należy: podać autora oraz źródło pochodzenia cytowanego tekstu wskazując na numer „Informatora UZP”, rok i miesiąc wydania oraz adres strony internetowej, na której był on opublikowany.

Korzystając z zamieszczonych w „Informatorze UZP” danych, wykresów, zestawień statystycznych itp. należy wskazać wszystkie informacje identyfikujące materiał, z którego zostały one zaczerpnięte.

Spis treści

AKTUALNOŚCI.....	2
➤ Rozporządzenie w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw	2
➤ Roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach (art. 98 Pzp).....	3
➤ Opinia prawna dotycząca zasad sporządzania rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach publicznych.....	5
➤ Rozporządzenia w sprawie progów unijnych oraz kursu złotego w stosunku do euro ..	5
➤ Kontrola dotycząca zmiany podmiotu trzeciego na etapie realizacji	8
PRAWO EUROPEJSKIE.....	9
PRAWO EUROPEJSKIE.....	9
Nowe rozporządzenie Komisji (UE) nr 1336/2013 z dnia 13 grudnia 2013 r.....	9
Nowy komunikat (2013/C 366/01) określający równowartość progów ujętych.....	9
Orzeczenie z dnia 12 grudnia 2013 roku w sprawie C-425/12 Portgas.....	10
OPINIE PRAWNE	17
Charakter prawny listy podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej oraz konsekwencje niezpełnienia dokumentów, o których mowa w art. 26 ust. 2d ustawy Pzp.....	17
KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH.....	19
Błąd w obliczeniu ceny – przykłady naruszeń art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp stwierdzonych w trakcie kontroli Prezesa UZP.....	19
ORZECZNICTWO W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	35
Bieżące orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej i sądów okręgowych	35
ANALIZY SYSTEMOWE.....	42
Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2013 – 31.12.2013.....	42

AKTUALNOŚCI

➤ **Rozporządzenie w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw**

W dniu 12 grudnia 2013 r. w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (poz. 1530) zostało ogłoszone rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 27 grudnia 2013 r. i zastąpiło rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 2006 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. Nr 155, poz. 1110 oraz z 2007 r. Nr 175, poz. 1226).

Zamawiający będą sporządzali sprawozdania na podstawie nowego rozporządzenia począwszy od sprawozdania o udzielonych zamówieniach publicznych za rok 2013.

Nowe rozporządzenie zachowuje w większości regulacje określone dotychczasowym rozporządzeniem. W związku z wejściem w życie od dnia 20 lutego 2013 r. przepisów regulujących kwestie udzielania zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, odpowiednio obowiązkiem sprawozdawczym zostały objęte tego rodzaju zamówienia.

Nowością w stosunku do obowiązującego rozporządzenia jest rozszerzenie zakresu informacji zawartych w sprawozdaniu także o obowiązek zamieszczania przez zamawiających w rocznym sprawozdaniu o zamówieniach publicznych informacji o zamówieniach, które zostały udzielone z wyłączeniem obowiązku stosowania ustawy Pzp, na podstawie przepisu art. 4 pkt 1-3, 6 - 8 i 10-13, art. 136-138. Zakres danych dotyczących przekazywania tych informacji będzie ograniczony wyłącznie do łącznej wartości i liczby zamówień, a w przypadku zamówień poniżej progu, od którego uzależnione jest stosowanie ustawy Pzp (art. 4 pkt 8), tylko do łącznej ich wartości.

Nowym rozwiązaniem, zapewniającym zdecydowane uproszczenie realizacji obowiązków statystycznych, jest określenie wzoru jednego uniwersalnego załącznika, który będzie wykorzystywany przez wszystkich zamawiających, stosownie do zakresu informacji koniecznych do zawarcia w sprawozdaniu za dany rok.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

Wzór rocznego sprawozdania, stanowiący załącznik do rozporządzenia, określa zakres wymaganych informacji w układzie tabelarycznym. Poszczególne tabele sprawozdania będą wypełniane przez zamawiających w miarę potrzeby, tj. w przypadku udzielenia w danym roku kalendarzowym zamówień odpowiadających wartością i rodzajem kategoriom zamówień podlegającym ujawnieniu w danej części rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach publicznych.

Dane dotyczące realizacji zamówienia o wartościach powyżej 20 milionów euro dla robót budowlanych oraz 10 milionów euro dla dostaw lub usług z udziałem podwykonawców będą wymagane począwszy od sprawozdania dotyczącego roku 2014.

Zakres informacji wskazany w rozporządzeniu ma zapewnić zgromadzenie przez Urząd Zamówień Publicznych danych niezbędnych do właściwego monitorowania krajowego systemu zamówień publicznych, w tym przygotowanie przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych sprawozdań o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych, które są przedstawiane Radzie Ministrów oraz Komisji Europejskiej.

Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach będzie, tak jak dotychczas, przekazywane przez zamawiających wyłącznie drogą elektroniczną za pomocą formularza udostępnionego na stronach portalu internetowego Urzędu Zamówień Publicznych.

[Tekst rozporządzenia](#)

➤ **Roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach (art. 98 Pzp)**

Zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. z dnia 12 grudnia 2013 r., poz. 1530), sprawozdanie przekazuje się jedynie drogą elektroniczną za pomocą formularza umieszczonego na stronach [portalu internetowego](#) Urzędu Zamówień Publicznych (kliknij [tutaj](#)).

Aby przekazać roczne sprawozdanie należy:

- posiadać login-BZP i hasło-BZP do zamieszczania ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

Użytkownicy nieposiadający tych danych powinni wystąpić o ich przyznanie. Odpowiedni [formularz](#) należy po wypełnieniu i podpisaniu przekazać pocztą na adres:

Urząd Zamówień Publicznych

ul. Postępu 17a

02-676 Warszawa

lub faksem na numer 022 458 77 00

Wszystkie dotychczas przyznane loginy-BZP i hasła-BZP zachowują swoją ważność.

Aby zmienić dane klienta w systemie potrzebne do zamieszczenia ogłoszenia lub przesłania sprawozdania należy zwrócić się mailem (biuletynzp@uzp.gov.pl), faksem (022 458 77 00) lub pisemnie na adres Urzędu Zamówień Publicznych. Zmiana dokonywana jest niezwłocznie.

Nie ma konieczności używania loginu i hasła Portalowego

Kolejne kroki:

- Na ekranie głównym [Portalu](#) Zamawiający wybiera jeden z dwóch dostępnych serwerów umieszczonych w menu po lewej stronie ekranu,
- **Następnie zamawiający loguje się do systemu BZP wprowadzając identyfikator użytkownika (login- BZP) oraz hasło-BZP,**
- Po zalogowaniu zostanie wyświetlona strona z dostępem do interaktywnych formularzy.
- Po wybraniu linku „Roczne sprawozdanie” wyświetli się strona Systemu do przesyłania rocznych sprawozdań z danymi teleadresowymi Zamawiającego oraz możliwością wyboru opcji dot. przesyłania sprawozdania.
- Wypełniając formularz sprawozdania Zamawiający musi postępować zgodnie z procedurą wybierając odpowiednie opcje i wypełniając odpowiednie pola formularza.

System do przesyłania rocznych sprawozdań **nie przesyła** na adres mailowy powiadomień o przekazaniu rocznego sprawozdania. Potwierdzeniem, że sprawozdanie wpłynęło do UZP w wersji elektronicznej jest pojawienie się na stronie Systemu oraz w formularzu sprawozdania numeru referencyjnego i daty, wygenerowanych przez System.

Zamawiający może w każdej chwili przerwać wpisywanie danych do sprawozdania. Takie sprawozdanie przechowywane jest w systemie przez 15 dni od ostatniej modyfikacji. Aby

kontynuować wprowadzanie danych do sprawozdania, po zalogowaniu się do Systemu do przesyłania rocznych sprawozdań należy wybrać opcję „**Powrót do przerwanej sesji**”.

Inne formy przekazywania sprawozdań nie są akceptowane.

W przypadku problemów technicznych prosimy o kontakt:

- e-mail: sprawozdania@uzp.gov.pl
- tel. (22) 458 77 73, 458 77 57

W przypadku wątpliwości merytorycznych prosimy o kontakt z informacją prawną Urzędu:

- tel. (22) 458 77 22 w dni powszednie, w godzinach 9:00 – 14:00

Roczne sprawozdanie - zagadnienia techniczne.

➤ **Opinia prawna dotycząca zasad sporządzania rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach publicznych**

Na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych w zakładce „Opinie prawne” w katalogu „Dotyczące ustawy Pzp” została zamieszczona opinia Urzędu dotycząca zasad sporządzania rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach. Niniejsza opinia została opracowana w związku z wejściem w życie w dniu 27 grudnia 2013 r. **rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2013 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. poz. 1530)**, które zastąpi dotychczas obowiązujące rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 2006 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. Nr 155, poz. 1110 oraz z 2007 r. Nr 175, poz. 1226). Pełna treść opinii dostępna jest również pod poniższym adresem: „[Zasady sporządzania rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach](#)”.

➤ **Rozporządzenia w sprawie progów unijnych oraz kursu złotego w stosunku do euro**

31 grudnia 2013 r. w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej zostały ogłoszone rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów:

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

1) w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych, zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie średniego kursu złotego” (Dz. U. poz. 1692);

2) w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów” (Dz. U. poz. 1735).

Rozporządzenia weszły w życie dniem 1 stycznia 2014 r.

Rozporządzenie w sprawie średniego kursu złotego określa kurs złotego w stosunku do euro, który będzie stosowany do przeliczania wartości zamówień i konkursów określonych w ustawie – Prawo zamówień publicznych oraz w wydanym na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów.

Zgodnie z art. 78 ust. 3 dyrektywy 2004/18WE oraz art. 69 ust. 2 dyrektywy 2004/17WE Komisja Europejska ogłasza w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej komunikat, w którym określa raz na dwa lata równowartość progów stosowania przepisów dyrektyw w walutach krajowych państw członkowskich, które nie uczestniczą w unii monetarnej. Kurs złotego wobec euro obliczany jest jako iloraz wartości progów unijnych i równowartości progów określonej w złotych.

Obliczony w ww. sposób, na podstawie komunikatu Komisji (UE) opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 14 grudnia 2013 r. (Dz. Urz. UE C 336 z 14.12.2013, str. 1), kurs złotego w stosunku do euro wynosi **4,2249**.

Rozporządzenie w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów określa kwoty wartości zamówień i konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w wysokości odpowiadającej kwotom określonym w dyrektywach 2004/18/WE, 2004/17/WE i 2009/81/WE dotyczących zamówień. Kwoty te podlegają okresowej aktualizacji co dwa lata w związku z koniecznością dostosowania ich wartości do kwot wskazanych w Porozumieniu w Sprawie Zamówień Rządowych (GPA), których jednostką rozliczeniową są Specjalne Prawa Ciągnięcia, tzw. SDR.

Kwoty wskazane w rozporządzeniu zostały określone w wysokości wynikającej z rozporządzenia Komisji (UE) nr 1336/2013 z dnia 13 grudnia 2013 r. zmieniającego dyrektywy 2004/17/WE, 2004/18/WE i 2009/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień (Dz. Urz. UE L 335 z 14.12.2013, str. 17).

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

Rozporządzenie przewiduje cztery „rodzaje” kwot wartości zamówień oraz trzy „rodzaje” kwot wartości konkursów w zależności od rodzaju zamawiającego.

1. **Zamawiający z sektora finansów publicznych**, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych oraz zamawiający będący innymi państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, obowiązani będą do przekazywania Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszeń dotyczących dostaw lub usług od wartości zamówienia wynoszącej 134 000 **euro** (aktualnie 130 000 euro).

2. Obowiązek przekazywania ogłoszeń do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej dotyczących zamówień na dostawy lub usługi dotyczyć będzie **innych zamawiających** (z wyjątkiem zamawiających udzielających zamówień sektorowych i zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa), np. podmiotów prawa publicznego lub beneficjentów środków publicznych, w tym środków unijnych, jeżeli wartość zamówienia będzie równa lub przekroczy **207 000 euro** (aktualnie 200 000 euro).

3. W odniesieniu do **zamówień sektorowych** na dostawy lub usługi określa się w projekcie rozporządzenia kwoty wartości zamówień w wysokości wynikającej z art. 16 dyrektywy 2004/17/WE i podwyższonej z 400 000 euro do **414 000 euro**.

4. Zamawiający udzielający **zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa** obowiązani będą do przekazywania Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszeń dotyczących dostaw lub usług o wartości zamówienia wynoszącej **414 000 euro** (dotychczas 400 000).

5. W odniesieniu do zamówień na **roboty budowlane** kwoty wartości zamówień są takie same dla wszystkich rodzajów zamawiających i zostały podwyższone z 5 000 000 euro do **5 186 000 euro**.

6. Także w odniesieniu do konkursów w rozporządzeniu uzależnia się kwoty wartości konkursów od rodzaju zamawiającego. Kwoty te wynoszą odpowiednio: 134 000 euro (dla zamawiających wymienionych w § 2 pkt 1) oraz 207 000 euro dla pozostałych zamawiających. W odniesieniu do konkursów organizowanych przez zamawiających, którzy udzielają zamówień sektorowych kwota ta jest wyższa i wynosi 414 000 euro.

Tekst rozporządzenia w sprawie kursu złotego w serwisie internetowym UZP - zakładka Prawo krajowe / Akty wykonawcze / [Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów](#) oraz na stronie [Dziennika Ustaw](#).

Tekst rozporządzenia w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów w serwisie internetowym UZP - zakładka Prawo krajowe / Akty wykonawcze / [Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów](#) oraz na stronie [Dziennika Ustaw](#).

➤ **Kontrola dotycząca zmiany podmiotu trzeciego na etapie realizacji**

Prezes Urzędu przeprowadził kontrolę doraźną postępowania, dotyczącą zmiany podmiotu trzeciego na etapie realizacji zamówienia. W kontrolowanym postępowaniu zamawiający opisał m.in. warunki doświadczenia i potencjału kadrowego. Wybrany wykonawca potwierdzając spełnianie ww. warunków posłużył się potencjałem podmiotu trzeciego. Z dokumentacji postępowania i wyjaśnień zamawiającego wynikało, że na etapie realizacji zamówienia wykonawca dokonał zmiany podmiotu trzeciego, w wyniku czego ostatecznie zamówienie wykonywał podwykonawca i pracownik nie spełniający opisanych w siwz warunków.

W wyniku kontroli Prezes Urzędu stwierdził, że dopuszczalna jest zmiana podmiotu trzeciego na etapie realizacji zamówienia, ale tylko na taki, który spełnia warunki udziału w postępowaniu te same, które spełniał podmiot trzeci wskazany w ofercie i udostępniający swoje zasoby wykonawcy. Tylko taka zmiana zapewnia bowiem wykonawcy dostęp do zasobów niezbędnych do realizacji zamówienia i nie powoduje naruszenia uczciwej konkurencji w stosunku do innych wykonawców. ([naruszenie nr 2 w Informacji o wyniku kontroli z dnia 22.11.2013 r.](#))

PRAWO EUROPEJSKIE

Nowe rozporządzenie Komisji (UE) nr 1336/2013 z dnia 13 grudnia 2013 r. zmieniające dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/17/WE, 2004/18/WE i 2009/81/WE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień

W dniu 14 grudnia 2013 r., w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej zostało opublikowane rozporządzenie Komisji (UE) nr 1336/2013 z dnia 13 grudnia 2013 r. zmieniające dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/17/WE, 2004/18/WE i 2009/81/WE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień.

Rozporządzenie wprowadza nowe wartości kwot progowych przewidzianych w ww. dyrektywach dot. zamówień publicznych.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2014 roku i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

[Pełny tekst rozporządzenia na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych](#)

Nowy komunikat (2013/C 366/01) określający równowartość progów ujętych w dyrektywach 2004/17/WE, 2004/18/WE i 2009/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.

Wraz z rozporządzeniem nr 1336/2013 Komisja opublikowała również komunikat (2013/C 366/01) określający równowartość progów ujętych w dyrektywach 2004/17/WE, 2004/18/WE i 2009/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.

Zgodnie z komunikatem, równowartość progów określonych w dyrektywach 2004/17/WE, 2004/18/WE oraz 2009/81/WE w przeliczeniu na PLN jest następująca:

80 000 euro - 337 992 PLN

134 000 euro - 566 137 PLN

207 000 euro - 874 554 PLN

414 000 euro - 1 749 109 PLN

1 000 000 euro - 4 224 900 PLN

5 186 000 euro - 21 910 331 PLN

[Pełny tekst komunikatu na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych](#)

Orzeczenie z dnia 12 grudnia 2013 roku w sprawie C-425/12 Portgas

Procedury udzielania zamówień publicznych w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji – Dyrektywa 93/38/EWG – Brak transpozycji do prawa wewnętrznego – Możliwość powołania się przez państwo na tę dyrektywę wobec podmiotu posiadającego koncesję na świadczenie usług publicznych w braku transpozycji tego aktu prawnego do prawa wewnętrznego.

Wprowadzenie

Przedmiotem sprawy C-425/12 był wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez *Tribunal Administrativo e Fiscal do Porto* (Portugalia), w postępowaniu *Portgás – Sociedade de Produção e Distribuição de Gás SA* przeciwko *Ministério da Agricultura, do Mar, do Ambiente e do Ordenamento do Território*.

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni dyrektywy Rady 93/38/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. koordynującej procedury udzielania zamówień publicznych przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji¹, zmienionej przez dyrektywę 98/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r.²

Wniosek ten został złożony w ramach sporu między *Portgás – Sociedade de Produção e Distribuição de Gás SA* („Portgás”) a *Ministério da Agricultura, do Mar, do Ambiente e do Ordenamento do Território* (ministerstwem rolnictwa, gospodarki morskiej, środowiska i zagospodarowania przestrzennego) w przedmiocie decyzji nakazującej zwrot pomocy finansowej przyznanej *Portgásowi* w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na tej podstawie, że przy nabywaniu liczników gazowych od innej spółki *Portgás* nie przestrzegał zasad prawa Unii dotyczących zamówień publicznych.

---

¹ Dz. U. L 199, s. 84.

² Dz. U. L 101, s. 1.

Ramy prawne – prawo europejskie

Art. 2 ust. 1 dyrektywy 93/38 stanowi:

„Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do podmiotów zamawiających, które:

- a) są instytucjami publicznymi lub przedsiębiorstwami publicznymi i wykonują jedną z działalności, o których mowa w ust. 2;*
- b) jeżeli nie są instytucjami publicznymi lub przedsiębiorstwami publicznymi, prowadzą jeden lub więcej [rodzajów] działalności spośród tych, o których mowa w ust. 2, oraz działają na podstawie praw specjalnych lub wyłącznych przyznanych im przez właściwy organ państwa członkowskiego”.*

Pośród działalności, o których mowa w art. 2 ust. 2 dyrektywy 93/38, **znajduje się udostępnianie lub eksploatawanie stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług dla ludności w zakresie produkcji, transportu lub dystrybucji gazu.**

Artykuł 4 ust. 1 i 2 owej dyrektywy stanowi:

- „1. Udzielając zamówienia na dostawy, roboty budowlane lub usługi lub organizując konkurs na projekt, podmioty zamawiające są zobowiązane stosować procedury dostosowane do przepisów niniejszej dyrektywy.*
- 2. Podmioty zamawiające są zobowiązane zagwarantować, że nie ma dyskryminacji pomiędzy różnymi dostawcami, wykonawcami lub usługodawcami”.*

Zgodnie z postanowieniami art. 14 ust. 1 lit. c) ppkt (i) tej dyrektywy, **ma ona zastosowanie do zamówień udzielanych przez podmioty zamawiające prowadzące działalność w dziedzinie transportu lub dystrybucji gazu, jeśli wartość szacunkowa tych zamówień, bez podatku od wartości dodanej, nie jest mniejsza niż 400 000 EUR.**

Zgodnie z przepisami art. 15 dyrektywy 93/38 zamówienia na dostawy i roboty budowlane oraz zamówienia, których przedmiotem są usługi wymienione w załączniku XVI A, są udzielane zgodnie z przepisami tytułów III, IV i V.

Na mocy art. 45 ust. 2 omawianej dyrektywy **Republika Portugalska była zobowiązana przyjąć niezbędne środki w celu zastosowania się do dyrektywy i zastosować je najpóźniej od dnia 1 stycznia 1998 r. Natomiast zmiany wprowadzone do tej dyrektywy**

dyrektywą 98/4 miały być na mocy art. 2 ust. 2 tej ostatniej transponowane do portugalskiego porządku prawnego najpóźniej w dniu 16 lutego 2000 r.

Ramy prawne – prawo portugalskie

Na mocy dekretu z mocą ustawy nr 223/2001 z dnia 9 sierpnia 2001 r.³ dokonano transpozycji dyrektywy 93/38 do portugalskiego porządku prawnego.

Na mocy art. 53 ust. 1 dekretu z mocą ustawy nr 223/2001 wszedł on w życie 120 dni po dacie jego ogłoszenia.

Postępowanie główne

Portgás jest spółką akcyjną prawa portugalskiego, która prowadzi działalność w sektorze produkcji i dystrybucji gazu ziemnego. W dniu 7 lipca 2001 r. *Portgás* zawarł ze spółką *Soporgás – Sociedade Portuguesa de Gás Lda* umowę na dostawę liczników gazowych. Wartość tego zamówienia wyniosła 532 736,92 EUR.

W dniu 21 grudnia 2001 r. *Portgás* wystąpił z wnioskiem o współfinansowanie z funduszy wspólnotowych w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, który to wniosek został zatwierdzony. Umowa o przyznaniu pomocy finansowej mającej pokryć wydatki kwalifikowalne projektu POR/3.2/007/DREN, który obejmował nabycie liczników gazowych, została podpisana w dniu 11 października 2002 r. W dniu 29 października 2009 r., po audycie projektu przeprowadzonym przez służby *Inspecção-Geral das Finanças* (generalnej inspekcji finansów), jednostka zarządzająca *Programa Operacional Norte* (programu operacyjnego Północ) **nakazała zwrot pomocy finansowej przyznanej *Portgásowi* w ramach wskazanego projektu na tej podstawie, że w odniesieniu do nabycia rzeczonych liczników gazowych *Portgás* naruszył zasady prawa Unii dotyczące udzielania zamówień publicznych, przez co wydatki będące przedmiotem współfinansowania publicznego są w całości niekwalifikowalne.**

Portgás wniósł skargę w specjalnym trybie do *Tribunal Administrativo e Fiscal do Porto*, żądając stwierdzenia nieważności wspomnianej decyzji w sprawie zwrotu pomocy. Przed sądem spółka podnosiła, że państwo portugalskie nie może wymagać od niej jako przedsiębiorstwa prywatnego zastosowania się do przepisów dyrektywy 93/38. Zdaniem

---

³ Diário da República I, seria A, nr 184 z dnia 9 sierpnia 2001 r., s. 5002.

spółki, w chwili zawarcia przez nią umowy z *Soporgás – Sociedade Portuguesa de Gás Lda* przepisy omawianej dyrektywy nie zostały jeszcze bowiem wprowadzone do portugalskiego porządku prawnego, a zatem nie mogą być w stosunku do niej bezpośrednio skuteczne.

Ministério podniosło przed sądem odsyłającym, że dyrektywa 93/38 jest skierowana nie tylko do państw członkowskich, ale również do wszystkich podmiotów zamawiających określonych w jej przepisach. Zdaniem *Ministério*, jako podmiot posiadający wyłączną koncesję na świadczenie usług publicznych w strefie objętej koncesją, *Portgás* podlega obowiązkom ustanowionym przez omawianą dyrektywę.

Pytanie prejudycjalne

Wobec powziętych wątpliwości co do wykładni przepisów prawa Unii, *Tribunal Administrativo e Fiscal do Porto* postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 4 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 lit. c) ppkt (i) [dyrektywy 93/38], jak również i pozostałe przepisy [tej dyrektywy] lub właściwe ogólne zasady prawa wspólnotowego mogą być interpretowane w ten sposób, że tworzą one obowiązki wobec podmiotów posiadających koncesję na świadczenie usług publicznych - w szczególności wobec podmiotu objętego art. 2 ust. 1 lit. b) [dyrektywy 93/38] - jeżeli dyrektywa ta nie została transponowana do prawa krajowego przez państwo portugalskie, [a] brak przestrzegania owych obowiązków może zostać podniesiony przeciwko owemu podmiotowi będącemu koncesjonariuszem przez samo państwo portugalskie, za pomocą decyzji ministerstw tego państwa?”

Ustalenia Trybunału

Trybunał wskazał, że przez swoje pytanie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy na art. 4 ust. 1, art. 14 ust. 1 lit. c) ppkt (i) i art. 15 dyrektywy 93/38 można powoływać się wobec prywatnego przedsiębiorstwa, wyłącznie dlatego, że jest ono podmiotem posiadającym wyłączną koncesję na świadczenie usług publicznych objętym zakresem podmiotowym tej dyrektywy, a jeśli tak, to czy organy władzy danego państwa członkowskiego mogą powoływać się na te przepisy, mimo że wspomniana dyrektywa nie została jeszcze transponowana do wewnętrznego porządku prawnego tego państwa członkowskiego.

Analizując okoliczności przedmiotowej sprawy Trybunał podkreślił m.in., iż:

- zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału we wszystkich wypadkach, **gdy przepisy dyrektywy są z punktu widzenia ich treści bezwarunkowe i wystarczająco precyzyjne, jednostki mogą powoływać się na nie przed sądami krajowymi przeciwko państwu, jeśli państwo to nie transponowało dyrektywy do prawa krajowego w wyznaczonym terminie lub jeśli dokonało niewłaściwej transpozycji**⁴ (pkt 18);
- przepisy art. 4 ust. 1, art. 14 ust. 1 lit. c) ppkt (i) i art. 15 dyrektywy 93/38 nakładają na podmioty zamawiające prowadzące w szczególności działalność w sektorach transportu lub dystrybucji gazu bezwarunkowy i dokładnie określony obowiązek udzielania zamówień na dostawy, których szacunkowa wartość bez podatku od wartości dodanej wynosi co najmniej 400 000 EUR, zgodnie z przepisami tytułów III, IV i V tej dyrektywy, i niedopuszczenia do dyskryminacji pomiędzy różnymi dostawcami, wykonawcami lub usługodawcami (pkt 19);
- przepisy dyrektywy 93/38 są **bezwarunkowe i wystarczająco precyzyjne, by powołać się na nie przed sądami krajowymi** (pkt 20);
- na mocy art. 288 akapit trzeci TFUE prawnie wiążący charakter dyrektywy, na którym opiera się możliwość powołania się na nią, istnieje **wyłącznie w stosunku do „każdego państwa członkowskiego, do którego jest ona skierowana”**. Wynika z tego, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, że **sama dyrektywa nie może tworzyć obowiązków dla jednostki, a zatem nie można się na nią samą w sobie powoływać wobec takiej osoby przed sądem krajowym**⁵ (pkt 22);
- zgodnie z utrwalonym orzecznictwem **wśród podmiotów, przeciwko którym dopuszczalne jest powołanie się na dyrektywę, która może być bezpośrednio skuteczna, figuruje również podmiot, któremu – niezależnie od jego formy prawnej – na podstawie aktu władzy publicznej i pod jej kontrolą powierzono wykonywanie usług użyteczności publicznej i który w tym celu dysponuje**

---

⁴ Zob. w szczególności wyroki: z dnia 19 stycznia 1982 r. w sprawie 8/81 Becker, Rec. s. 53, pkt 25; a także z dnia 24 stycznia 2012 r. w sprawie C-282/10 Dominguez, pkt 33 i przytoczone tam orzecznictwo.

⁵ Wyroki: z dnia 8 października 1987 r. w sprawie 80/86 Kolpinghuis Nijmegen, Rec. s. 3969, pkt 9; z dnia 14 lipca 1994 r. w sprawie C 91/92 Faccini Dori, Rec. s. I-3325, pkt 20; a także ww. wyrok w sprawie Dominguez, pkt 37 i przytoczone tam orzecznictwo.

uprawnieniami wykraczającymi poza normy obowiązujące w stosunkach między jednostkami⁶;

- z przytoczonego orzecznictwa wynika, że **nawet jeśli podmiot jest objęty zakresem podmiotowym dyrektywy, nie można powoływać się wobec niego przed sądami krajowymi na jej przepisy jako takie.** Tym samym, jak stwierdził rzecznik generalny w pkt 41 opinii, **sam fakt, iż przedsiębiorstwo prywatne posiadające wyłączną koncesję na świadczenie usług publicznych należy do podmiotów wyraźnie objętych zakresem podmiotowym dyrektywy 93/38, nie powoduje tego, że wobec tego przedsiębiorstwa można się powoływać na przepisy tej dyrektywy;**
- konieczne jest bowiem jeszcze, by dana usługa użyteczności publicznej była **realizowana pod kontrolą organu władzy publicznej**, a omawiane przedsiębiorstwo dysponowało uprawnieniami wykraczającymi poza normy obowiązujące w stosunkach między jednostkami⁷;
- zgodnie z orzecznictwem Trybunału, zobowiązanie państwa członkowskiego do podjęcia wszelkich działań niezbędnych do osiągnięcia rezultatu wyznaczonego w dyrektywie jest wiążącym zobowiązaniem wynikającym z art. 288 akapit trzeci TFUE oraz z samej dyrektywy. Taki obowiązek podjęcia wszelkich ogólnych lub szczególnych środków **wiąże wszystkie organy władzy państw członkowskich⁸**, a także **podmioty, którym pod kontrolą tych organów zostało powierzzone świadczenie usług użyteczności publicznej i które dysponują w tym celu uprawnieniami wykraczającymi poza normy obowiązujące w stosunkach między jednostkami.** Wynika z tego, że organy władzy państw członkowskich powinny być w stanie sprawić, że przepisy dyrektywy 93/38 będą przestrzegane przez tego rodzaju podmioty;
- przedsiębiorstwo publiczne, któremu na podstawie aktu organu władzy publicznej powierzono świadczenie pod kontrolą tego organu usług użyteczności publicznej i który w tym celu dysponuje uprawnieniami wykraczającymi poza normy

---

⁶ ww. wyrok w sprawie Foster i in., pkt 20; wyroki: z dnia 14 września 2000 r. w sprawie C 343/98 Collino i Chiappero, Rec. s. I-6659, pkt 23; z dnia 5 lutego 2004 r. w sprawie C-157/02 Rieser Internationale Transporte, Rec. s. I-1477, pkt 24; z dnia 19 kwietnia 2007 r. w sprawie C-356/05 Farrell, Rec. s. I-3067, pkt 40; a także ww. wyrok w sprawie Dominguez, pkt 39.

⁷ zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Rieser Internationale Transporte, pkt 25-27.

⁸ zob. wyrok z dnia 18 grudnia 1997 r. w sprawie C 129/96 Inter-Environnement Wallonie, Rec. s. I 7411, pkt 40 i przytoczone tam orzecznictwo.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

obowiązujące w stosunkach między jednostkami, ma obowiązek przestrzegania przepisów dyrektywy 93/38, a zatem organy władzy państwa członkowskiego mogą się wobec niego powołać na te przepisy (pkt. 38).

Wyrok Trybunału

Biorąc powyższe pod uwagę, Trybunał orzekł, że:

Artykuł 4 ust. 1, art. 14 ust. 1 lit. c) ppkt (i) i art. 15 *dyrektywy Rady 93/38/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. koordynującej procedury udzielania zamówień publicznych przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji*, zmienionej przez dyrektywę 98/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. należy interpretować w ten sposób, że **nie można powoływać się na nie wobec prywatnego przedsiębiorstwa tylko z tego względu, że ma ono status podmiotu posiadającego wyłączną koncesję na świadczenie usług użyteczności publicznej objętego zakresem podmiotowym tej dyrektywy, skoro rzeczona dyrektywa nie została jeszcze transponowana do wewnętrznego porządku prawnego danego państwa członkowskiego.**

Tego rodzaju przedsiębiorstwo, któremu na podstawie aktu organu władzy publicznej powierzono świadczenie pod kontrolą tego organu usług użyteczności publicznej i które w tym celu dysponuje uprawnieniami wykraczającymi poza normy obowiązujące w stosunkach między jednostkami, ma obowiązek przestrzegania przepisów dyrektywy 93/38 zmienionej przez dyrektywę 98/4, a zatem organy władzy państwa członkowskiego mogą się wobec niego powołać na te przepisy.

OPINIE PRAWNE

Charakter prawny listy podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej oraz konsekwencje nieuzupełnienia dokumentów, o których mowa w art. 26 ust. 2d ustawy Pzp

I. Zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 5 ustawy Pzp z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wyklucza się wykonawców, którzy należąc do tej samej grupy kapitałowej, w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.) złożyli odrębne oferty lub wnioski o dopuszczenie do udziału w tym samym postępowaniu, chyba że wykażą, że istniejące między nimi powiązania nie prowadzą do zachwiania uczciwej konkurencji pomiędzy wykonawcami w postępowaniu o udzielenie zamówienia.

W celu uzyskania przez zamawiającego informacji pozwalających na dokonanie oceny, czy w okolicznościach faktycznych konkretnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w stosunku do określonego wykonawcy może zachodzić podstawa wykluczenia określona w art. 24 ust. 2 pkt 5 ustawy Pzp, wykonawcy ubiegający się o zamówienie publiczne zostali ustawowo zobowiązani do złożenia, wraz z ofertą lub wnioskiem o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, dokumentu w postaci listy podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej, bądź dokumentu w postaci informacji o braku przynależności do takiej grupy (art. 26 ust. 2d ustawy Pzp). Ze względu na treść ww. dokumentów oraz okoliczności ich składania w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego można im przypisać charakter oświadczeń wiedzy wykonawcy lub odpowiednio oświadczeń wykonawcy. Z uwagi na fakt, iż obowiązek składania ww. oświadczeń wynika wprost z ustawy, nie jest zaś uwarunkowany decyzją zamawiającego, dokumentom tym nie można im przypisać statusu oświadczeń, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy Pzp, co w konsekwencji oznacza, że nie są one objęte treścią *rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. z dnia 19 lutego 2013 r.)*.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

O autonomicznym charakterze oświadczeń, o których mowa w art. 26 ust. 2d ustawy Pzp - na tle oświadczeń, do których żądania zamawiający jest uprawniony w oparciu o art. 26 ust. 1 lub art. 26 ust. 2 ustawy Pzp w związku z art. 25 ust. 1 ustawy Pzp - świadczy również redakcja przepisu art. 26 ust. 2d ustawy Pzp, który stanowi, że „art. 26 ust. 3 i 4 stosuje się”. Brzmienie przepisu z art. 26 ust. 2d ustawy Pzp w sposób jednoznaczny wskazuje, iż oświadczeń składanych na okoliczność weryfikacji wykonawców w świetle normy z art. 24 ust. 2 pkt 5 ustawy Pzp nie można zaliczyć do kategorii oświadczeń, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy Pzp. W przeciwnym wypadku zbędna byłaby regulacja art. 26 ust. 2d ustawy Pzp i nakazanie tym przepisem odpowiedniego stosowania przepisów art. 26 ust. 3 i 4 ustawy Pzp, dotyczących wzywania wykonawców do uzupełniania oświadczeń i dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy Pzp, oraz wyjaśniania treści złożonych dokumentów. O odrębności regulacji odnoszącej się do dokumentów dotyczących powiązań kapitałowych świadczyć może również inny tryb dotyczący postępowania zamawiającego z tymi dokumentami określony w art. 24b ustawy Pzp, jak i odrębne uregulowanie podstawy wykluczenia wykonawcy z udziału w postępowaniu określone w art. 24b ust. 3 ustawy Pzp.

II. Stosownie do treści art. 46 ust. 4a ustawy Pzp zamawiający zatrzymuje wadium wraz z odsetkami, jeżeli wykonawca w odpowiedzi na wezwanie, o którym mowa w art. 26 ust. 3, nie złożył dokumentów lub oświadczeń, o których mowa w art. 25 ust. 1, lub pełnomocnictw, chyba, że udowodni, że wynika to z przyczyn nieleżących po jego stronie.

Autonomiczny charakter oświadczeń, o których mowa w art. 26 ust. 2d ustawy Pzp powoduje, że art. 46 ust. 4a ustawy Pzp nie ma zastosowania w odniesieniu do sytuacji braku ich uzupełnienia przez wykonawcę na żądanie zamawiającego, wystosowane na podstawie art. 26 ust. 3 ustawy Pzp w zw. z art. 26 ust. 2d ustawy Pzp. Tym samym, brak jest podstaw do zatrzymywania przez zamawiającego w ww. okolicznościach wadium, albowiem przepis art. 46 ust. 4a ustawy Pzp odnosi się jedynie do sytuacji braku złożenia dokumentów lub oświadczeń, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy Pzp. Konsekwencje braku złożenia (uzupełnienia) listy lub informacji na wezwanie zamawiającego, wystosowane w trybie art. 26 ust. 3 ustawy Pzp, określa natomiast, jak zostało wskazane wyżej, odrębnie norma z art. 24b ust. 3 ustawy Pzp.

KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Błąd w obliczeniu ceny – przykłady naruszeń art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp stwierdzonych w trakcie kontroli Prezesa UZP

Przepisy ustawy Pzp nie konstruują definicji legalnej pojęcia błędu w obliczeniu ceny. Jak wynika z orzecznictwa Krajowej Izby Odwoławczej (wyrok KIO z dnia 1 kwietnia 2010 r. sygn. KIO/UZP 275/10), przez błąd w obliczeniu ceny w kontekście przepisu art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp należy rozumieć sposób obliczenia ceny dokonany merytorycznie w sposób niezgodny ze szczególnymi wymogami zamawiającego określonymi w postanowieniach siwz oraz ewentualnie w odrębnych przepisach prawa.

Ponadto, „o błędzie w obliczeniu ceny będziemy mogli mówić w sytuacji, gdy cena została skalkulowana w sposób, który nie uwzględnia cech przedmiotu zamówienia, jego zakresu i warunków realizacji. Oznacza to, że wykonawca przyjął mylne założenia, bowiem punktem wyjścia do skalkulowania ceny jest inny stan faktyczny niż wynika ze SIWZ. Powyższe wskazuje, że chodzi o błąd, który każdy z wykonawców może popełnić, czyniąc podstawą wyceny zamówienie, które nie odpowiada opisowi przedmiotu zamówienia, a więc temu, czego oczekuje zamawiający" (uchwała KIO z dnia 6 marca 2012 r., KIO/KD 25/12). Zatem, z błędem w obliczeniu ceny będziemy mieli do czynienia również w sytuacji, w której kalkulacja ceny oferty nie obejmuje całego przedmiotu zamówienia (wyrok KIO z dnia 11 maja 2011 r. sygn. KIO/UZP 910/11).

W tym miejscu należy podkreślić, iż w wyroku z dnia 30 lipca 2010 r. (sygn. KIO/UZP 1528/10) Krajowa Izba Odwoławcza stwierdziła, iż „błędem w obliczeniu ceny będzie obarczona taka oferta, z której w sposób jednoznaczny będzie wynikał zamiar wykonania świadczenia za odmienną cenę aniżeli wskazano w ofercie; będzie to oferta z której treści (przykładowo w części opisującej kalkulację) będzie wynikała sprzeczność tego rodzaju, że niewątpliwie będzie, że zaoferowana za wykonanie zamówienia cena nie jest tą, której wykonawca oczekuje. Błąd w obliczeniu ceny, którego nie można poprawić na podstawie art. 87 ust. 2 ustawy Pzp, to błąd, którego poprawienie z obiektywnych względów jest niedopuszczalne, przykładowo z uwagi na to, że taka korekta ingerowałaby w sposób nieuprawniony w treść oświadczenia woli wykonawcy. Pozostałe nieścisłości w określeniu

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

ceny będą nadawały się do poprawienia – z zastosowaniem regulacji art. 87 ust. 2 ustawy Pzp, czy jako oczywiste omyłki pisarskie (gdy cena podana słownie będzie odbiegała od jej liczbowej prezentacji), oczywiste omyłki rachunkowe (gdy w części składającej się na wymaganą przez zamawiającego kalkulację ceny znajdą się błędy w zakresie rachunku elementów podlegających działaniom arytmetycznym) czy też jako inne omyłki polegające na niezgodności oferty ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, niepowodujące istotnych zmian w treści oferty”.

Należy jednocześnie zwrócić uwagę na szczególny, a zarazem najczęściej występujący w praktyce przykład błędu w obliczeniu ceny, polegający na zastosowaniu przez wykonawcę nieprawidłowej stawki podatku od towarów i usług. Krajowa Izba Odwoławcza w tej materii przez dłuższy okres wydawała rozbieżne wyroki. Z jednej strony wyrażano pogląd, zgodnie z którym podanie nieprawidłowej stawki VAT stanowi błąd w obliczeniu ceny skutkujący obowiązkiem odrzucenia oferty na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp, a z drugiej strony prezentowane były poglądy skrajnie przeciwne.

Zagadnienie błędu w obliczeniu ceny stało się również przedmiotem uchwały podjętej przez Sąd Najwyższy w dniu 20 października 2011 r. (sygn. akt III CZP 52/11). W ww. uchwale Sąd Najwyższy wskazał, iż jako błąd w obliczeniu ceny może zostać uznane również błędne określenie w ofercie stawki podatku VAT odpowiadającej oferowanemu przez wykonawcę świadczeniu. W ocenie Sądu Najwyższego, przyjęcie w ofercie nieprawidłowej stawki podatku VAT (niezgodnej z obowiązującymi przepisami prawa), będącego elementem cenotwórczym, jest równoznaczne z błędem w obliczeniu ceny, polegającym na wadliwym doborze przez wykonawcę elementu mającego niewątpliwą wpływ na obliczenie wysokości zaoferowanej ceny. Innymi słowy, posłużenie się przez wykonawcę choćby tylko jednym nieprawidłowo określonym elementem kalkulacji ceny przekłada się na wystąpienie błędu w obliczeniu ceny i to bez względu na skalę czy matematyczny wymiar stwierzonego uchybienia. Jedynym wyjątkiem od przyjętej zasady jest sytuacja, w której zamawiający wskazał w specyfikacji istotnych warunków zamówienia konkretną stawkę podatku VAT, której uwzględnienia oczekuje w składanych ofertach. W takim przypadku obowiązkiem zamawiającego jest dokonanie oceny ewentualnie zaistniałej niezgodności pod kątem innej omyłki polegającej na niezgodności przyjętej w ofercie stawki VAT ze stawką zawartą w siwz. Niezgodność taka uzasadniałaby obowiązek poprawienia oferty, o ile omyłka polegająca na takiej niezgodności nie powodowałaby istotnych zmian w treści oferty.

**Przykłady naruszeń art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp stwierdzonych w trakcie kontroli
Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych**

Przykład 1 (KND/5/12):

Data wszczęcia postępowania: 30.06.2011 r.

W przedmiotowym postępowaniu złożone zostały 3 oferty nw. wykonawców:

- 1) „A” za cenę ofertową brutto 693.720,00 zł w tym 23 % VAT;
- 2) „Z” za cenę ofertową 280.440,00 zł w tym 23 % VAT;
- 3) „G” Sp. z o.o. za cenę ofertową 678.067,20 zł w tym 8 % VAT.

W związku z zastosowaniem przez wykonawców różnych stawek podatku VAT zamawiający w dniu 19 lipca 2011 r. złożył wniosek do Ośrodka Klasyfikacji i Nomenklatur Urzędu Statystycznego w Łodzi o zaklasyfikowanie przedmiotu zamówienia zgodnie z zasadami metodycznymi Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług. W odpowiedzi na ww. pismo Główny Urząd Statyczny wskazał grupy PKWiU odpowiednie dla przedmiotowego postępowania, tj. PKWiU 37.00.11.0 „Usługi związane z odprowadzeniem i oczyszczeniem ścieków” wykonywane przez zarządzającego lub właściciela sieci kanalizacyjnej oraz PKWiU 42.21 „Rurociągi przesyłowe i sieci rozdzielcze; roboty ogólnobudowlane związane z budową rurociągów” wykonywane przez zarządzającego lub właściciela sieci kanalizacyjnej. Odpowiednia stawka VAT dla obu ww. grup to 23%.

Biorąc pod uwagę powyższe, zamawiający w dniu 29 lipca 2011 r. poinformował wykonawców o wyborze oferty najkorzystniejszej, za którą uznał ofertę wykonawcy „A”. Jednocześnie zamawiający zawiadomił pozostałych wykonawców, tj. „Z” oraz „G” Sp. z o.o. o odrzuceniu ich ofert na podstawie, odpowiednio, art. 89 ust. 1 pkt 4 i 5 oraz art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy. W związku z powyższym, wykonawca „G” Sp. z o.o., nie zgadzając się z uzasadnieniem odrzucenia jego oferty ze względu na błędnie zastosowaną stawkę podatku VAT, złożył w dniu 3 sierpnia 2011 r. odwołanie do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej. Załącznik do odwołania stanowiła Indywidualna Interpretacja Ministra Finansów z dnia 5 października 2009 r. w sprawie dotyczącej podatku od towarów i usług w zakresie usług sklasyfikowanych w grupowaniu PKWiU 90.00.11-00.40 „Usługi utrzymania i konserwacji sieci kanalizacyjnej” oraz w grupowaniu PKWiU 90.00.11-00.10 „Usługi odprowadzania ścieków przez przewody i sieci kanalizacyjne” przy zastosowaniu stawki VAT w wysokości 7%. W ww. interpretacji zwrócono uwagę na fakt, że pomimo zaklasyfikowania drobnych

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

prac konserwacyjnych zewnętrznej sieci kanalizacyjnej i przepompowni ścieków w grupowaniu PKWiU 45.21, prace te nie są związane z procesem inwestycyjnym, remontami kapitalnymi lub bieżącymi lecz są pracami wykonywanymi po zakończeniu procesu budowy na podstawie umów na obsługę, konserwację i eksploatację. W ramach obsługi i konserwacji sieci kanalizacyjnej wykonywane są czynności w procesie mechanicznego podczyszczania ścieków, zapewniające drożność i prawidłową przepustowość sieci kanalizacyjnej poprzez czyszczenie i płukanie. W związku z powyższym, powyższa interpretacja dotycząca stosowania stawki 7% podatku VAT została uznana za prawidłową. Odnosząc ww. interpretację do aktualnych przepisów prawa podatkowego należy stwierdzić, że stawka podatku VAT w wysokości 8% zastosowana przez wykonawcę „G” Sp. z o.o. powinna być uznana za prawidłową.

W dniu 4 sierpnia 2011 r. zamawiający otrzymał od Głównego Urzędu Statystycznego weryfikację pisma z dnia 27 lipca 2011 r. o treści:

„ – usługi polegające na eksploatacji i konserwacji przepompowni ścieków sanitarnych na terenie miasta, mieszczą się w zakresie grupowania: PKWiU 37.00.11.0 „Usługi związane z odprowadzeniem i oczyszczeniem ścieków”. W zakresie ww. grupowania klasyfikowane są również usługi zarządzającego lub właściciela sieci kanalizacyjnej, wykonywane w ramach prowadzonej działalności obsługi sieci kanalizacyjnej;

- usługi polegające na wykonywaniu prac ogólnobudowlanych związanych z budową rurociągów przesyłowych wody i ścieków, sieci rozdzielczych do transportu wody i ścieków, związanych np. z budową magistrali i linii wodociągowych, mieszczą się w zakresie grupowania: PKWiU 42.21 „Rurociągi przesyłowe i sieci rozdzielcze; roboty ogólnobudowlane związane z budową rurociągów”.

Biorąc pod uwagę powyższe, pismem z dnia 10 sierpnia 2011 r. adresowanym do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej zamawiający uwzględnił podniesione w odwołaniu zarzuty uznając stawkę podatku VAT - 8% za prawidłową. W konsekwencji, zamawiający pismem z dnia 17 sierpnia 2011 r. poprawił stawkę podatku VAT w ofercie wykonawcy „A” przyjmując poprzednią stawkę tj. 23% VAT za omyłkę w rozumieniu art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy. W związku z powyższym cena ofertowa brutto ww. wykonawcy zmieniła się z 693.720,00 zł na 609.120,00 zł.

Ponadto, zamawiający w dniu 18 sierpnia 2011 r. poinformował wykonawców o wyborze oferty najkorzystniejszej, za którą ponownie uznał ofertę wykonawcy „A”.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

Zgodnie z art. 87 ust. 2 pkt 3 poprawie podlegają omyłki, inne niż oczywiste omyłki, polegające na niezgodności oferty z siwz, z zastrzeżeniem, że nie spowoduje to istotnych zmian w treści oferty. Omyłki, o których mowa w ww. przepisie winny mieć taki charakter, by czynności ich poprawy mógł dokonać zamawiający samodzielnie, bez udziału wykonawcy w tej czynności. Dodatkowo, należy zauważyć, że zgodnie z wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 24 marca 2009 r. (sygn. akt 282/09) błędne podanie stawki podatku VAT stanowi błąd w obliczeniu ceny, który nie podlega poprawie i skutkuje koniecznością odrzucenia oferty w oparciu o art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy.

Jednocześnie w orzecznictwie Krajowej Izby Odwoławczej znaleźć można również stanowisko, że dopuszczalne wydaje się dokonanie zmian w sytuacji, jeżeli z okoliczności wynika zamiar złożenia przez wykonawcę oferty zgodnie z wymaganiami zamawiającego oraz poprawienie omyłki nie ingeruje w sposób istotny w treść oferty, tj. nie powoduje konieczności znaczącej ingerencji ze strony zamawiającego lub nie dotyczy jej istotnych postanowień. Jakkolwiek poprawiając omyłkę można ingerować w cenę oferty, w tym przypadku ingerencja ta powoduje zbyt znaczącą jej zmianę, gdyż obniżenie ceny oferty z 693.720,00 zł na 609.120,00 zł jest istotną zmianą treści oferty ze względu na kryterium oceny oferty (100% cena).

Podsumowując, należy zwrócić uwagę na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2011 r., w której Sąd Najwyższy stwierdził, że określenie w ofercie ceny brutto z uwzględnieniem nieprawidłowej stawki podatku od towarów i usług stanowi błąd w obliczeniu ceny, jeżeli brak jest ustawowych przesłanek wystąpienia omyłki (art. 89 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo zamówień publicznych). Uzasadniając powyższą uchwałę Sąd Najwyższy wskazał, że obowiązkiem zamawiającego jest dokonanie oceny poprawności przedstawionych przez wykonawców cen w zakresie zastosowania stawki podatku VAT. O porównywalności ofert, w zakresie zaproponowanej ceny można bowiem mówić dopiero wówczas, gdy określone w ofertach ceny, mające być przedmiotem porównania, zostały obliczone z zastosowaniem tych samych reguł. W związku z powyższym przepis art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy nakłada na zamawiającego obowiązek poprawienia oferty w zakresie obliczenia ceny, w przypadku wystąpienia innej omyłki polegającej na niezgodności przyjętej w ofercie stawki podatku VAT ze stawką zawartą w siwz. Przypadek taki może wystąpić jedynie wówczas, gdy zamawiający wskazał w siwz konkretną stawkę podatku VAT, o ile omyłka polegająca na takiej niezgodności nie powoduje istotnych zmian treści oferty. Natomiast w sytuacji, gdy zamawiający nie określił w siwz stawki podatku

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

VAT, wówczas nie występuje inna omyłka w rozumieniu art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy. W takim przypadku brak jest ustawowej przesłanki niezgodności oferty z siwz.

Wówczas, analogicznie jak w przedmiotowym postępowaniu, gdy zamawiający nie określił w siwz konkretnej stawki podatku VAT, przyjęcie w ofercie nieprawidłowej stawki podatku VAT jest równoznaczne z błędem w obliczeniu zawartej w ofercie ceny, polegającym na wadliwym doborze przez wykonawcę elementu mającego wpływ na obliczenie wysokości zaoferowanej ceny. W takim przypadku znajduje zastosowanie art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp skutkujący odrzuceniem oferty zawierającej cenę obliczoną z zastosowaniem nieprawidłowej stawki podatku VAT.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że zamawiający poprawiając cenę ofertową wykonawcy „A” naruszył art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy. W konsekwencji zaniechał odrzucenia ww. oferty, w związku z czym naruszył przepis art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp. Z uwagi na fakt, iż zamawiający dokonał wyboru oferty, która winna zostać odrzucona, należy stwierdzić, że ww. naruszenia miały wpływ na wynik przedmiotowego postępowania.

Jednocześnie należy wskazać, iż zastrzeżenia od wyniku kontroli doraźnej wniesione przez Zamawiającego w dniu 28 maja 2012 r. nie zostały uwzględnione przez Krajową Izbę Odwoławczą ([uchwała KIO/KD 54/12 z dnia 21 czerwca 2012 r.](#)).

Przykład 2 (KND/38/11):

Data wszczęcia postępowania: 29.12.2010 r.

Zamawiający w pkt 6.4 SIWZ dotyczącym opisu sposobu obliczenia ceny zastrzegł, że „*cena ofertowa winna obejmować wszystkie koszty i składniki wraz z narzutami niezbędnymi do wykonania całości przedmiotu zamówienia w zakresie objętym opisem przedmiotu zamówienia oraz wzorem umowy*”. Zamawiający podał w ust. 2 opisu przedmiotu zamówienia stanowiącym załącznik nr 1 do SIWZ, że „*W ramach niniejszego przedmiotu zamówienia usługi, o których mowa w ust. 1, będą wykonywane w formie stałych dyżurów wykonawcy w siedzibie zamawiającego w wymiarze 3 (trzy) razy w tygodniu po 4 (cztery) godziny dziennie przez co najmniej jedną osobę*”. W § 2 pkt 1 wzoru umowy stanowiącym załącznik nr 4 do SIWZ, zamawiający posłużył się sformułowaniem, że „*Za świadczone przez wykonawcę w ramach niniejszej umowy usługi, o których mowa w § 1 umowy, zamawiający zobowiązuje się płacić wykonawcy zryczałtowane miesięczne wynagrodzenie [...]*”. Natomiast w § 2 pkt 2 ww. wzoru umowy, zamawiający wskazał, że „*Umowa zawarta*

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

zostaje na okres 24 miesiące co daje łączną kwotę [...]”. Ponadto, w ust. 1 pkt 1 wzoru oferty stanowiącym załącznik nr 2 do SIWZ, zawarte było sformułowanie, że *„Oferujemy wykonanie całego zamówienia zgodnie z postanowieniami SIWZ przedmiotowego zamówienia za cenę [...]”.*

Wykonawca Kancelaria Adwokacka (...) wskazał w ofercie, iż „Oferujemy wykonanie całego zamówienia zgodnie z postanowieniami SIWZ przedmiotowego postępowania za cenę:

- 1) cenę (bez podatku VAT): 8 500,00 zł;
- 2) stawkę podatku VAT 23% (obowiązującą na dzień składania ofert w pkt 14.4 SIWZ);
- 3) cenę (z podatkiem VAT) 10 455,00 zł”.

Zamawiający w wyjaśnieniach z dnia 11 kwietnia 2011 r., wskazał, iż zarzut naruszenia art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp jest niezasadny, a wybrany wykonawca tj. Kancelaria Adwokacka (...), wskazał cenę 8 500,00 zł netto (10 455,00 zł brutto) obliczoną zgodnie z postanowieniami SIWZ. Pkt 6 SIWZ stanowi o sposobie obliczenia ceny. W pkt 6.4 SIWZ wskazano, że cena ofertowa winna obejmować wszystkie koszty i składniki wraz z narzutami niezbędnymi do wykonania całości przedmiotu zamówienia w zakresie objętym opisem przedmiotu zamówienia oraz wzorem umowy. Ponadto, zamawiający wyjaśnił, że opis przedmiotu zamówienia został wskazany w załączniku nr 1 do SIWZ oraz we wzorze umowy stanowiącej załącznik nr 4 do SIWZ. Zarówno z przedmiotu umowy, jak i z § 2 wzorca umowy stanowiącego o wynagrodzeniu, co podniósł wykonawca w toku postępowania przetargowego zgodnie z przepisami prawa, dla zamawiającego wynikało jednoznacznie, że dla wykonawcy istotna jest cena jednostkowa umowy i, że zamawiający całość przedmiotu zamówienia rozumiał w zakresie miesięcznego wynagrodzenia za czynności zamawiającego opisane w załączniku nr 1 do SIWZ. Dlatego też wykonawca uznając, że dla zamawiającego istotna jest cena jednostkowa umowy, tj. cena za jeden miesiąc, bowiem tak będzie się zamawiający z wykonawcą rozliczał i takie rozliczenia będą podlegać kontroli spółki, wskazał cenę za jeden miesiąc, tj. 8 500,00 zł + VAT. Zamawiający przyjął oświadczenie wykonawcy w tym zakresie, że nie można utożsamiać ceny za wykonanie całego zamówienia w rozumieniu załączników nr 1 i 4 do SIWZ z okresem trwania umowy i wykonaniem przedmiotowego zamówienia. Jak wskazuje orzecznictwo przedmiotem badania można uczynić ceny jednostkowe, jeśli zamawiający w ogłoszeniu

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

o zamówieniu oraz SIWZ wyraźnie żąda podania cen jednostkowych lub jeśli dodatkowo sposób rozliczania się wykonawcy z zamawiającym z wykonanego zamówienia sugeruje, że ceny jednostkowe mają dla zamawiającego znaczenie (wyrok ZA z dnia 5 lutego 2007 r. – sygn. akt: UZP/ZO/0-98 oraz wyrok ZA z 24 kwietnia 2007 r. sygn. akt: UZP/ZO/0-452/07). W tym miejscu należy wskazać, iż wykonawca Kancelaria Adwokacka (...) przytoczył powyższą argumentację w piśmie z dnia 13 stycznia 2011 r., stanowiącym odpowiedź na wezwanie zamawiającego z dnia 11 stycznia 2011 r. do udzielenia wyjaśnień na podstawie art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, czy oferta zawiera rażąco niską cenę.

Dodatkowo, zamawiający wskazał, że ww. wykonawca w odpowiedzi na pismo z dnia 11 stycznia 2011 r. wyjaśnił, iż zaoferowana cena, tj. 8 500,00 zł + VAT za realizację przedmiotu zamówienia została przez wykonawcę wskazana, jako cena za jeden miesiąc realizacji przedmiotowego zamówienia. Cena za wykonanie zamówienia za pełen okres jego trwania wynosi 204 000,00 zł netto, natomiast brutto przy 23 % stawce podatku VAT wynosi 250 920,00 zł. Na tej podstawie zamawiający uznał, że wybrany wykonawca zaoferował cenę 250 920,00 zł brutto.

Należy wskazać, iż zgodnie z treścią art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp *„Zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera błąd w obliczeniu ceny”*. Z punktu widzenia ww. przepisu istotne jest rozróżnienie błędu w obliczeniu ceny, który skutkuje odrzuceniem oferty, od oczywistej omyłki rachunkowej z art. 87 ust. 2 pkt 2 ustawy Pzp, do której poprawienia zobowiązany jest zamawiający.

Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z dnia 23 kwietnia 2009 r. (sygn. akt: [KIO/UZP 447/09](#)) stwierdziła, że *„O błędzie w obliczeniu ceny pozwalającym na odrzucenie oferty będziemy mogli mówić w sytuacji, gdy cena została skalkulowana w sposób, który nie uwzględnia cech przedmiotu zamówienia, jego zakresu i warunków realizacji”*. Natomiast Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z dnia 16 lutego 2010 r. (sygn. akt: KIO/UZP 30/10) stwierdziła, że *„Omyłka może być uznana za oczywistą, gdy jest widoczna na pierwszy rzut oka, bezsporna, nie budząca wątpliwości. Zaś "omyłka rachunkowa" to omyłka w obliczaniu ceny, czyli omyłka w przeprowadzeniu rachunków na liczbach, przy czym zgodnie z art. 87 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych musi mieć ona charakter oczywisty, widoczny na pierwszy rzut oka”*. Ponadto Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z dnia 3 sierpnia 2010 r. (sygn. akt: KIO/UZP 1507/10) stwierdziła, że *„Za omyłkę rachunkową należy uznać omyłkę, która polega na uzyskaniu nieprawidłowego działania arytmetycznego, a w szczególności błędne zsumowanie lub odjęcie poszczególnych pozycji. Błędem w obliczeniu ceny jest natomiast inna niż omyłka rachunkowa omyłka w obliczeniu ceny,*

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

polegająca na przyjęciu nieprawidłowych danych do jej obliczenia np. wynikająca z nieprawidłowego ustalenia stanu faktycznego”.

Należy wskazać, iż z przytoczonych powyżej treści SIWZ, wzoru formularza ofertowego, opisu przedmiotu zamówienia, jak również wzoru umowy przedmiotowego postępowania wynika, iż cena ofertowa powinna obejmować całość przedmiotu zamówienia, zatem okres 24 miesięcy, na jaki miała być zawarta umowa. Fakt, iż zamawiający przewidywał miesięczny okres rozliczenia nie uprawnia do stwierdzenia, iż wykonawcy byli zobowiązani do podania ceny obejmującej jedynie ten okres.

Potwierdzeniem, iż zamawiający pierwotnie oczekiwał od wykonawców podania ceny za cały okres realizacji zamówienia, a dopiero później, pod wpływem wyjaśnień wykonawcy Kancelaria Adwokacka (...) z dnia 13 stycznia 2011 r., zmienił zdanie, jest fakt, iż zamawiający w dniu 11 stycznia 2011 r., działając na podstawie art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, zażądał od ww. wykonawcy wyjaśnień w celu ustalenia, czy jego oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia. Należy wskazać, iż w przeciwnym wypadku, zamawiający nie zastosowałby procedury z art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, dotyczącej rażąco niskiej ceny.

Ponadto, należy wskazać, iż niedopuszczalna jest sytuacja, w której wykonawcy mogą składać oferty podając ceny za cały okres realizacji zamówienia bądź jedynie za jeden miesiąc, a z taką sytuacją mielibyśmy do czynienia w przedmiotowym postępowaniu, uznając za zasadne wyjaśnienia zamawiającego z dnia 11 kwietnia 2011 r.

Powołane przez zamawiającego w wyjaśnieniach z dnia 11 kwietnia 2011 r., jak również przez wykonawcę Kancelaria Adwokacka (...) w wyjaśnieniach z dnia 13 stycznia 2011 r., wyroki Zespołów Arbitrów z dnia 5 lutego 2007 r. (sygn. akt: UZP/ZO/0-98/07) oraz z dnia 24 kwietnia 2007 r. (sygn. akt: UZP/ZO/0-452/07), dotyczą zarzutu rażąco niskiej ceny dla poszczególnych elementów składających się na cenę oferty. Należy wskazać, iż rozważano w nich możliwość zastosowania przepisów o rażąco niskiej cenie w stosunku do poszczególnych cen jednostkowych elementów tworzących całość zamówienia, podczas gdy sama cena oferty nie wskazywała, iż jest ona rażąco niska. Zgodnie z ww. wyrokiem Zespołu Arbitrów z dnia 24 kwietnia 2007 r. „[...] wykonawca miał rozliczać się z zamawiającym z wykonanych usług miesięcznie w ten sposób, że miał wyszczególnić ilość i rodzaj poszczególnych badań i cenę jednostkową każdego badania oraz cenę całkowitą za wszystkie usługi. Powyższe prowadzi zdaniem Zespołu Arbitrów do wniosku, że cena za badanie jednostkowe miała dla zamawiającego istotne znaczenie. Dlatego zamawiający w niniejszym postępowaniu powinien zgodnie z przepisem art. 90 ustawy - Prawo zamówień

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

publicznych zwrócić się do wykonawców o udzielenie wyjaśnień dotyczących cen poszczególnych badań zwłaszcza gdy w sposób rażący odbiegają one od jego kalkulacji”. Zgodnie ze stanowiskiem Zespołu Arbitrów, w powyższej sytuacji cena jednostkowa, za poszczególne elementy tworzące całość przedmiotu zamówienia była istotna dla zamawiającego, ponieważ od niej uzależnione było wynagrodzenie miesięczne. Natomiast powyższe rozwiązanie nie znajduje zastosowania do przedmiotowego postępowania, w którym zamawiający w § 2 pkt 1 wzoru umowy stanowiącym załącznik nr 4 do SIWZ, przewidywał rozliczenia z wykonawcą w formie zryczałtowanego miesięcznego wynagrodzenia, a zatem mającego z góry określoną wysokość. Ponadto, należy zauważyć, iż w przedmiotowym postępowaniu nie mamy do czynienia z cenami jednostkowymi (elementy tworzące całość przedmiotu zamówienia), ponieważ obsługa prawna stanowiąca przedmiot niniejszego zamówienia jest jedynym elementem składającym się na cenę oferty. Przewidziana przez zamawiającego forma ryczałtowego miesięcznego wynagrodzenia nie stanowi podziału przedmiotu zamówienia na poszczególne składniki tworzące cenę oferty, które można by uznać za ceny jednostkowe.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, iż zamawiający błędnie uwzględnił wyjaśnienia wykonawcy Kancelaria Adwokacka (...) z dnia 13 stycznia 2011 r.

W niniejszym stanie faktycznym nie mamy również do czynienia z omyłką rachunkową w ofercie ww. wykonawcy, o której mowa w art. 87 ust. 2 pkt 2 ustawy Pzp, której zaistnienie obliguje zamawiającego do jej poprawienia. W sytuacji, gdy w formularzu ofertowym było zawarte sformułowanie, że cena dotyczy całego zamówienia, a wykonawca podaje wyłącznie cenę za miesiąc jego realizacji nie zaznaczając tego w formularzu ofertowym, nie sposób uznać takiej sytuacji za oczywistą omyłkę rachunkową. Potwierdzają to ww. wyroki Krajowej Izby Odwoławczej, które definiują pojęcie błędu w obliczeniu ceny, jak również oczywistej omyłki rachunkowej. Należy stwierdzić, że w przedmiotowym postępowaniu wybrany wykonawca popełnił błąd w obliczeniu ceny, który polega na błędnym przyjęciu podstawy obliczenia ceny, tj. w odniesieniu do jednego miesiąca, a nie 24 miesięcy, obejmujących okres realizacji całego zamówienia.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, iż oferta wykonawcy Kancelaria Adwokacka (...), zawierała błąd w obliczeniu ceny i powinna była zostać odrzucona na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp. Natomiast zamawiający poprzez zaniechanie odrzucenia oferty ww. wykonawcy, naruszył przepis art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

Jednocześnie należy wskazać, iż zastrzeżenia od wyniku kontroli doraźnej wniesione przez Zamawiającego w dniu 9 lutego 2012 r. nie zostały uwzględnione przez Krajową Izbę Odwoławczą ([uchwała KIO/KD 25/12 z dnia 6 marca 2012 r.](#)).

Przykład 3 (KND/59/10):

Data wszczęcia postępowania: 29.03.2010 r.

Zgodnie z przekazaną przez Zamawiającego dokumentacją postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie części II zamówienia, Zamawiający na podstawie wyjaśnień wykonawcy „C” S.A. z dnia 11 kwietnia 2010 r. oraz z dnia 13 kwietnia 2010 r. dokonał poprawienia oferty ww. wykonawcy złożonej na część II zamówienia w oparciu o przepis art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy.

Zamawiający zwrócił się w piśmie z dnia 8 kwietnia 2010 r. do wykonawcy „C” S.A. o ustosunkowanie się do zarzutów podniesionych przez wykonawcę „R” Sp. j. ubiegającego się o udzielenie przedmiotowego zamówienia.

Wykonawca ten wskazał, iż w nw. pozycjach formularza ofertowego sporządzonego na załączniku nr 4.2. przez wykonawcę „C” S.A. niektóre ceny jednostkowe leków zostały błędnie obliczone, tj. przekraczały one maksymalne dopuszczalne opłaty (ceny) urzędowe co było niezgodne z przepisami:

- a) z ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (art. 9 ustawy. Ceny urzędowe i marże handlowe urzędowe mają charakter cen i marż handlowych maksymalnych, chyba że organ administracji publicznej, w przepisach wydanych na podstawie ustawy, ustali inaczej.);
- b) z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 grudnia 2009 r. w sprawie cen urzędowych hurtowych i detalicznych produktów leczniczych i wyrobów medycznych,
- c) z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8 grudnia 2009 r. w sprawie limitów cen leków i wyrobów medycznych wydawanych świadczeniobiorcom bezpłatnie, za opłatą ryczałtową lub częściową odpłatnością,
- d) z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8 grudnia 2009 r. w sprawie wykazu leków podstawowych i uzupełniających oraz wysokości odpłatności za leki uzupełniające obowiązujące od 16 grudnia 2009 r.,
- e) z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8 grudnia 2009 r. w sprawie wykazu chorób oraz wykazu leków i wyrobów medycznych, które ze względu na te

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

choroby są przepisywane bezpłatnie, za opłatą ryczałtową lub za częściową odpłatnością.

Wykonawca „R” Sp. j. podniósł, iż błędy w obliczeniu ceny zostały popełnione przez wykonawcę „C” S.A. w:

- a) pozycjach nr 5, 6, 33, 64, 65, 152, 164, 166, w których omyłkowo zostały podane ceny wyższe niż jednostkowe ceny urzędowe,
- b) oraz w poz. 47, 82, 83, 84, 96, 97, 98 i 131, poprzez obliczenie cen leków ryczałtowych nie wyliczając podwójnej opłaty.

Jak wynika z przekazanej dokumentacji, pismem z dnia 11 kwietnia 2010 r. oraz z dnia 13 kwietnia 2010 r. Wykonawca „C” S.A., w odpowiedzi na prośbę Zamawiającego o ustosunkowanie się do podniesionych przez „R” Sp. j. zarzutów, przyznał, że w ww. pozycjach nr 5, 6, 33, 64, 65, 152, 164, 166 oferty zostały omyłkowo podane ceny wyższe niż jednostkowe ceny urzędowe, jakie wynikają z przepisów obowiązujących ustaw. Wykonawca także zgodził się, że omyłkowo zostały wycenione ceny wskazanych leków ryczałtowych w wysokości podstawowej opłaty ryczałtowej (3,20 zł). Wykonawca wniósł o poprawienie błędów na podstawie art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy lub o potraktowanie nieprawidłowości jako omyłkę pisarską. Jednocześnie wykonawca podał w jaki sposób należy poprawić niniejsze błędy.

L.p.	Nazwa	Było	Powinno być
5.	Acidum folicum tabl. 15 mg x 30 tabl.	3,20	3,08
6.	Acidum folicum tabl. 5 mg x 30 tabl.	3,20	2,41
33.	Bemecor tabl. 0,1 mg x 30 tabl.	6,91	6,38
64.	Digoxin tabl. 0,1 mg x 30 tabl.	3,51	1,56
65.	Digoxin tabl. 0,25 mg x 30 tabl.	3,20	1,96
152.	Leporamid WZF tabl. 2 mg x 30 tabl.	3,20	2,24
163.	Metocard tabl. 50 mg x 30 tabl.	4,86	4,41
166.	Metoprolol tabl. 50 mg x 30 tabl.	4,58	4,01
175.	Natr. Chlorat. 0,9% 10 ml x 1 amp.	0,11 zł	0,10 zł
176.	Natr. Chlorat. 0,9% 5 ml x 1 amp.	0,09 zł	0,08 zł

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

L.p.	Nazwa	Było	Powinno być
47.	Clexane amp. 40 mg/0,4 ml x 10 amp.	3,20	6,40 zł
82.	Enarenal tabl. 10 mg x 60 tabl.	3,20	6,40 zł
83..	Enarenal tabl. 20 mg x 60 tabl	3,20	6,40 zł
84.	Enarenal tabl. 5 mg x 60 tabl	3,20	6,40 zł
96.	Fraxiparine amp. 3800 j./0,4 x 10amp.	3,20	6,40 zł
97.	Fraxiparine amp. 5700 j./0,6 x 10amp.	3,20	6,40 zł
98.	Fraxiparine amp. 7600 j./0,8 x 10amp.	3,20	6,40 zł
131.	Kalipoz prolongatum tabl. 750 mg x 60 tabl.	3,20	6,40 zł
219.	Serevent aerosol 0,024/dawkę x 120.	3,20 zł	6,40 zł
245.	Theovent 300 mg x 50 tabl.	3,20 zł	6,40 zł

Pismem z dnia 13 kwietnia 2010 r. Zamawiający dokonał czynności poprawienia oferty wykonawcy „C” S.A. na podstawie art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy według ww. odpowiedzi.

W konsekwencji dokonania wszystkich poprawek zmianie uległa wartość złożonej oferty, która złożona na kwotę 137 556,11 zł wyniosła ostatecznie 147 846,02 zł.

Stosownie do treści art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. Nr 223, poz. 1655 ze zm.), dalej „ustawa”, w toku badania i oceny ofert zamawiający może żądać od wykonawców wyjaśnień dotyczących treści złożonych ofert. Niedopuszczalne jest prowadzenie między zamawiającym a wykonawcą negocjacji dotyczących złożonej oferty oraz, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, dokonywanie jakiegokolwiek zmiany w jej treści.

Zgodnie natomiast z przepisami art. 87 ust. 2 ustawy zamawiający poprawia w ofercie:

1. oczywiste omyłki pisarskie,
2. oczywiste omyłki rachunkowej, z uwzględnieniem konsekwencji rachunkowych dokonanych poprawek,
3. inne omyłki polegające na niezgodności oferty ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, niepowodujące istotnych zmian w treści oferty

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

- niezwłocznie zawiadamiając o tym wykonawcę, którego oferta została poprawiona.

Jednakże stosownie do treści art. 89 ust. 1 pkt 2) oraz 6) ustawy zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli jej treść nie odpowiada treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia, z zastrzeżeniem art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy lub jeżeli oferta zawiera błędy w obliczeniu ceny.

Zatem w świetle powyższej normy wyrażonej w przepisach art. 87 ust. 2 ustawy oraz art. 89 ust. 1 pkt 2 i 6 ustawy bezwzględną przyczynę odrzucenia oferty stanowi:

- 1) taka niezgodność pomiędzy treścią oferty a treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia, która nie może zostać poprawiona przez zamawiającego jako oczywista omyłka pisarska albo inna omyłka polegająca na niezgodności oferty ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, niepowodująca istotnych zmian w treści oferty lub
- 2) błąd w obliczeniu ceny, który nie podlega poprawieniu na podstawie art. 87 ust. 2 pkt 2, jako oczywista omyłka rachunkowa.

Odnosząc się do okoliczności faktycznych sprawy, należy w pierwszej kolejności stwierdzić, iż z analizy dokumentacji przedmiotowego postępowania o udzielenie zamówienia wynika, iż Zamawiający z naruszeniem ustawy Prawo zamówień publicznych uznał wyżej opisane błędy za inne omyłki, o których mowa w art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy. Należy wskazać, iż opisane nieprawidłowości w zakresie wyceny leków nie polegały na niezgodności pomiędzy treścią oferty a treścią SIWZ. W toku kontroli doraźnej ustalono, iż oferta wykonawcy „C” S.A., z wyjątkiem niewykreślonej przez wykonawcę poz. nr 159 Mecortolon krem 0,5% tuba 10 g, odpowiadała treści SIWZ, w szczególności w zakresie przedmiotu zamówienia.

Należy wskazać, iż Zamawiający nieprawidłowo zakwalifikował charakter opisanych nieprawidłowości. Z dokumentacji postępowania wynika, iż wskazane nieprawidłowości dotyczyły wyceny przez „C” S.A. cen niektórych leków niezgodnie z przepisami prawa regulującymi wysokość cen maksymalnych. Wobec powyższego należy stwierdzić, iż Zamawiający powinien był w pierwszej kolejności ustalić, czy przedmiotowe wady oferty stanowiły omyłki rachunkowe, podlegające poprawie w oparciu o art. 87 ust. 2 pkt 2 ustawy, a następnie w przypadku negatywnego wyniku badania odrzucić ofertę wykonawcy „C” S.A. na podstawie przepisu art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy.

Odrzucenie oferty z powodu błędu w obliczeniu ceny jest bowiem możliwe jedynie po stwierdzeniu, że ww. niezgodności nie sposób usunąć. Zamawiający winien był zatem

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

w pierwszej kolejności zbadać ofertę pod kątem możliwości jej poprawienia na podstawie art. 87 ust. 2 pkt 2 ustawy, a odrzucić dopiero, gdy poczynione ustalenia wskażą na niedopuszczalność wprowadzenia ww. zmian.

W zakresie kategorii pojęciowej oczywistych omyłek rachunkowych mieszczą się jedynie tego rodzaju niedokładności, które można sklasyfikować w kategorii widocznych, niezamierzonych błędów rachunkowych, polegających na uzyskaniu nieprawidłowego wyniku działania arytmetycznego. Stwierdzenie omyłki rachunkowej może mieć miejsce w sytuacji, kiedy przebieg operacji matematycznej może być prześledzony (jest uwidoczniiony w ofercie) i na podstawie reguł rządzących konkretnym działaniem, możliwe jest stwierdzenie błędu w wykonaniu działania. Ustawodawca, używając pojęcia "oczywistości" w odniesieniu do "omyłki rachunkowej" nie przewiduje ingerencji ze strony wykonawcy. Ustawodawca nie przewidział również konieczności wyrażenia zgody na jej poprawienie (por. wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 24 listopada 2009 r. sygn. KIO/UZP 1444/09). Zamawiający podejmując decyzję o zakwalifikowaniu określonej niezgodności jako omyłki nie powinien mieć wątpliwości co do zamierzonej treści oświadczenia wykonawcy.

Powyższe, w kontekście ustalonego w toku kontroli stanu faktycznego sprawy, prowadzi do wniosku, iż wady w sposobie obliczenia przez „C” S.A. cen ww. leków objętych refundacją stanowiły błąd w obliczeniu ceny, który nie podlegał poprawieniu. Ceny bowiem niektórych leków, co przyznał w pismach z dnia 11 oraz 13 kwietnia 2010 r. wykonawca „C” S.A., błędnie przewyższały ceny maksymalne ustalone w drodze właściwych przepisów wykonawczych Ministra Zdrowia (w szczególności wówczas obowiązującego rozporządzenia w sprawie cen urzędowych hurtowych i detalicznych produktów leczniczych i wyrobów medycznych). Błędy te nie miały charakteru oczywistego, ponieważ Zamawiający nie był w stanie bez pomocy Wykonawcy, a tym samym ingerowania w treść oświadczenia woli Wykonawcy złożonego w ofercie, skorygować wysokości ceny. Przepisy bowiem określały wyłącznie poziom cen maksymalnych. Ceny te mogły być więc równe lub niższe względem poziomu ceny leków refundowanych, który to poziom był urzędowo wyznaczony.

W tym miejscu należy skonstatować, iż Zamawiający był zobowiązany do odrzucenia oferty ww. Wykonawcy, która zawierała błędy w obliczeniu ceny niektórych leków w rozumieniu powszechnie obowiązujących przepisów, regulujących sposób obliczania ceny dostaw danych leków (art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach oraz inne przepisy prawa materialnego).

Reasumując, Zamawiający zaniechał odrzucenia oferty wykonawcy „C” S.A., czym dopuścił się naruszenia przepisów art. 7 ust. 3 ustawy w zw. z art. 89 ust. 1 pkt 6 ustawy.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

Jednocześnie Zamawiający swoim działaniem naruszył przepisy art. 87 ust. 2 pkt 3 ustawy poprawiając ofertę wykonawcy „C” S.A. w opisanym wyżej zakresie. Działanie Zamawiającego polegające na faktycznym konsultowaniu wysokości cen niektórych leków, o czym świadczy korespondencja Zamawiającego i „C” S.A. była sprzeczna z wyrażonym w art. 87 ust. 1 ustawy zakazem prowadzenia między zamawiającym a wykonawcą negocjacji dotyczących złożonej oferty oraz dokonywania jakiegokolwiek zmiany w treści. Tym samym, należy uznać, iż takie postępowanie Zamawiającego naruszało również przepisy art. 87 ust. 1 ustawy.

Ponadto podkreślenia wymaga fakt, iż Zamawiający nie wniósł zastrzeżeń od wyniku kontroli.

ORZECZNICTWO W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Bieżące orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej i sądów okręgowych

Wyrok KIO 2754/13, KIO 2757/13 z dnia 17 grudnia 2013r. – wyjaśnianie dokumentów

„Nie ma także racji Zamawiający, wskazując, że wyjaśniał sporną okoliczność dotyczącą okresu doświadczenia osoby proponowanej na stanowisko kierownika robót sanitarnych i nie może zastosować na obecnym etapie postępowania ponownej procedury wyjaśnienia. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że ustawa Prawo zamówień publicznych nie przesądza, ile razy zamawiający może zastosować procedurę wyjaśnienia w trybie art. 26 ust. 4 lub 87 ust. 1 ustawy. Ustawa ogranicza jedynie możliwość wielokrotnego wzywania wykonawców do uzupełnienia dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu w trybie art. 26 ust. 3. (...)

Dodatkowo Izba zauważa, że podejrzenie co do niewystarczającej liczby dni pojawiło się u Zamawiającego dopiero w chwili, gdy otrzymał pierwsze wyjaśnienia od Odwołującego. W ocenie Izby nie było żadnej przeszkody w uzyskaniu wyjaśnienia w zakresie bardziej szczegółowym, w tym pozwalającym uzyskać wiedzę co do pełnej ilości dni.

(...) Zamawiający jest uprawniony do dokonywania wyjaśnień w zakresie otrzymanych oświadczeń i dokumentów w zakresie badania spełnienia warunku udziału w postępowaniu w sytuacji, gdy pojawią się kolejne wątpliwości.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 2628/13 z dnia 27 listopada 2013 r. – uzupełnianie dokumentów

„Uzupełniony dokument zawiera jednoznaczne potwierdzenie wykonania sieci kanalizacyjnej o wymaganej długości. Okoliczność, że dokument ten jest opatrzony tą samą datą co dokument złożony w ofercie nie ma istotnego znaczenia z punktu widzenia skuteczności tego dokumentu dla potwierdzenia spełniania wymaganego warunku. Wątpliwości zamawiającego

co do treści tego dokumentu nie są uzasadnione - uzupełniony dokument może zawierać taką samą datę jego wystawienia, jak inny dokument, dotyczący tego samego zdarzenia. O ile nie ma podstaw do zakwestionowania prawdziwości lub autentyczności dokumentu, o tyle nie można uznać, że fakt opatrzenia dwóch dokumentów o podobnej treści tą samą datą, wymaga wyjaśnienia przez wykonawcę. Żądanie takie, tj. w zakresie wyjaśnienia kwestii tej samej daty, nie ma uzasadnienia w przepisach, w tym w brzmieniu art. 26 ust. 3 Pzp. W tym miejscu należy zauważyć, że zamawiający nie sformułował wezwania w powyższym zakresie w sposób prawidłowy, gdyż nie sprecyzował, jaki dokument podlega uzupełnieniu. W świetle opisu warunku doświadczenia i sposobu jego wykazania, uzupełnieniu w tym przypadku podlegał dokument - wykaz wykonanych robót, a nie referencje. Referencje stanowią dokument potwierdzający należyte wykonanie zamówienia, tj. dokument, który nie musi potwierdzać wszystkich wymogów postawionych w treści warunku udziału. Wymogi te, takie jak np. wartość wykonanego zamówienia, zakres, długość sieci kanalizacyjnej (w tym przypadku) powinny wynikać co do zasady z treści wykazu robót, czyli oświadczenia składanego przez wykonawcę. Wobec braku określenia przez zamawiającego w wezwaniu do uzupełnienia dokumentów, który dokument podlega uzupełnieniu, wykonawca nie posiadał jasnej informacji, w jaki sposób należy wykonać wezwanie. Ponadto podkreślić należy, że stosownie do brzmienia art. 180 ust. 2 Pzp, w postępowaniu o wartości poniżej tzw. progów unijnych, wykonawcy nie mogą wnosić odwołań wobec treści wezwania, gdyż w powyższym zakresie odwołanie nie przysługuje. Izba w pełni podziela stanowisko utrwalone w orzecznictwie KIO, że zamawiający ma obowiązek precyzyjnego formułowania wezwań, poprzez dokładne wskazanie jakiego dokumentu oczekuje od wykonawcy, tak aby nie było wątpliwości w jaki sposób należy wykonać wezwanie. Jak wskazano powyżej, ma to szczególnie doniosłe znaczenie w postępowaniach o wartości mniejszej niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 Pzp.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 2457/13 z dnia 4 listopada 2013 r. – lista kapitałowa

„Zgodnie z art. 4 pkt 14) ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 poz. 331 z późn. zm.) przez grupę kapitałową należy rozumieć wszystkich przedsiębiorców, którzy są kontrolowani w sposób bezpośredni lub pośredni przez jednego przedsiębiorcę, w tym również tego przedsiębiorcę. Wynika z tego, że na

przedstawianej Zamawiającemu zgodnie z art. 26 ust. 2d ustawy Pzp liście podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej, powinny znaleźć się wszystkie podmioty należące do tej grupy, a zatem przedsiębiorca dominujący wraz ze wszystkimi przedsiębiorcami, którzy w sposób bezpośredni lub pośredni są przez niego kontrolowani. Mając to na uwadze, za nieuzasadnione i nie poparte żadnymi dowodami uznać należy twierdzenie Odwołującego, iż Przystępujący powinien przedstawić odrębną listę dla podmiotu CYPC S.A. Jak to zostało wskazane, z przedstawionej wraz z ofertą Przystępującego listy wynika, iż podmiot ten jest przedsiębiorcą dominującym w grupie kapitałowej „GC”, a zatem należy do tej samej grupy co drugi z konsorcjantów: CP sp. z o.o. Wystarczającym dla wypełnienia obowiązków nałożonych na wykonawców przepisami prawa było przedstawienie Zamawiającemu jednego egzemplarza listy podmiotów należących do grupy kapitałowej „GC”. Kierując się tym przekonaniem, Izba uznała podnoszone przez Odwołującego w tym zakresie zarzuty za niezaskądzone na uwzględnienie. Na marginesie zauważyć przy tym należy, iż w świetle przywoływanego art. 26 ust. 2d ustawy Pzp wykonawcy są zobowiązani przedstawić zamawiającemu listę podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej albo informację, że do takiej grupy nie należy. Stąd też w rozpoznawanym przypadku wystarczającym było przedstawienie jednej listy obejmującej dwóch konsorcjantów. Nadmiernym rygoryzmem ze strony Zamawiającego byłoby żądanie przedstawienia mu tylu egzemplarzy tej samej listy, ile podmiotów należących do jednej grupy kapitałowej złożyło mu wspólną ofertę. Stąd też argumentacja Odwołującego zmierzająca w tym kierunku nie mogła zostać uznana za zasługującą na uznanie.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 2688/13 z dnia 5 grudnia 2013 r. – art. 24 ust. 2 pkt 1 Pzp

„Jak już wskazano, sam udział w ww. czynnościach związanych z przygotowaniem postępowania nie stanowi wystarczającej podstawy do wypełnienia dyspozycji art. 24 ust. 2 pkt 1 Pzp – udział ten musi prowadzić dodatkowo do ograniczenia konkurencji w postępowaniu. Natomiast ocena czy doszło do uzyskania przewagi konkurencyjnej przez danego wykonawcę wykonującego czynności związane z przygotowaniem postępowania, zależy od oceny konkretnych okoliczności danej sprawy. Pod uwagę należy wziąć przy tym wszelkie okoliczności, które doprowadziły do uzyskania przewagi wykonawcy nad innymi uczestnikami postępowania, np. jakiego rodzaju wiedzę, zakres informacji o zamówieniu, uzyskał wykonawca i czy wiedza ta jest dostępna innym wykonawcom, albo np. czy

przygotowując opis przedmiotu zamówienia wykonawca wprowadził doń postanowienia jedynie dla niego korzystne... etc. Zamawiający powinien wziąć pod uwagę oraz przede wszystkim wykazać, co konkretnie dało w tym przypadku przewagę wykonawcy wykonującemu niektóre czynności związane z przygotowaniem postępowania (np. jaka wiedza przy tym nabyta daje mu możliwość przygotowania oferty na lepszych warunkach albo jakie informacje dodatkowe, niedostępne innym wykonawcom na temat danego przedmiotu zamówienia uzyskał i w jaki sposób będzie mógł je wykorzystać dla uzyskania danego zamówienia). Dla ustalenia wystąpienia naruszenia konkurencji istotne znaczenie może mieć również zakres informacji pozyskanych przez wykonawcę, a także stopień trudności przygotowania oferty.

Podkreślić przy tym należy, iż to na zamawiającym ciąży obowiązek ustalenia i wykazania, czy wykonawca bezpośrednio wykonywał czynności związane z przygotowaniem prowadzonego postępowania albo posługiwał się w celu sporządzenia oferty osobami uczestniczącymi w dokonywaniu tych czynności, a także w jaki sposób powyższe narusza konkurencję w postępowaniu. To zamawiający z zaistnienia tych okoliczności wywodzi skutki prawne i tym samym na nim spoczywa ciężar dowodu związany z ich wykazaniem.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 2701/13 z dnia 6 grudnia 2013 r. – poświadczenie za zgodą z oryginałem

„Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzić należało, że wskazane przez Zamawiającego jako istotne nieprawidłowości w ofercie Odwołującego wcześniejsze niż data wystawienia dokumentu poświadczenia za zgodność z oryginałem mogą co najwyżej świadczyć o omyłkowym działaniu wykonawcy, a nie mogą z pewnością stanowić podstawy do odrzucenia oferty tego wykonawcy. Na omyłkowe działanie po swojej stronie wskazywał sam Odwołujący podkreślając, że osoba przystawiająca datownik na wskazanych dokumentach nie zmieniła na nim ustawienia właściwej daty. Zdaniem Izby okoliczności niniejszej sprawy w sposób ewidentny wskazują na taki omyłkowy charakter działania po stronie wykonawcy. Odwołujący nie mógł fizycznie poświadczyć za zgodność z oryginałem dokumentu na jego kopii jeśliby tego dokumentu (kopii) nie posiadał. Niemożliwe zatem jest potwierdzenie na kopii dokumentu w czasie wcześniejszym niżby ten dokument (jego kopia) była w posiadaniu wykonawcy. Skoro dokumenty te (w kopii) zostały załączone do oferty, to oznacza, że były w posiadaniu wykonawcy. Inną kwestią jest to, że obowiązujące przepisy prawa, w tym przede

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

wszystkim ustawy Pzp, jak i rozporządzenia w sprawie dokumentów, nie określają technicznych zasad potwierdzania za zgodność z oryginałem kopii dokumentów. Istotną potwierdzania za zgodność z oryginałem jest przyjęcie, że osoba dokonująca tego potwierdzenia miała w posiadaniu (zapoznała się) z oryginałem dokumentu i dokonując porównania oryginału dokumentu z jego kopią poświadczą, że kopia została sporządzona w oparciu o znany jej oryginał. Rozporządzenie w sprawie dokumentów w § 7 ust. 1 wskazuje jedynie, że w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego dokumenty składane są w oryginale lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przez wykonawcę. W dalszej części przepisy określają kto tego poświadczenia ma dokonać. Przywołane przepisy nie wskazują jednak, że poświadczenie dokumentów ma odbywać się w określonej dacie, czy też nie nakładają na wykonawców obowiązkowego wymogu określenia przy potwierdzeniu zgodność z oryginałem wskazania daty tego poświadczenia. Przystawienie zatem datownika z nieprawidłową – czy jak w niniejszej sprawie – niemożliwą wręcz datą poświadczenia za zgodność z oryginałem nie mogą prowadzić do uznania za nieprawidłowy takiego dokumentu, czy też tym bardziej uznania nieważności takiego dokumentu. Z tych też względów zarzuty Zamawiającego wobec oferty Odwołującego w tym względzie są oczywiście niezasadne.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 2767/13 z dnia 13 grudnia 2013r. – tajemnica przedsiębiorstwa

„Podkreślić należy, że obowiązkiem zamawiającego jest w każdym przypadku zastrzeżenia tajemnicy przedsiębiorstwa przeprowadzenie indywidualnego badania, w odniesieniu do zastrzeżonego dokumentu i stwierdzenie czy zachodzą przesłanki do zastrzeżenia tajemnicy przedsiębiorstwa. Na obowiązek badania przez zamawiającego poczynionego przez wykonawców zastrzeżenia tajemnicy przedsiębiorstwa wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 21 października 2005 roku, III CZP 74/05 stwierdzając iż „w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego zamawiający bada skuteczność dokonanego przez oferenta - na podstawie art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177, ze zm.) - zastrzeżenia dotyczącego zakazu udostępniania informacji potwierdzających spełnienie wymagań wynikających ze specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Następstwem stwierdzenia bezskuteczności zastrzeżenia, o którym mowa w art. 96 ust. 4 tej ustawy, jest wyłączenie zakazu ujawniania zastrzeżonych informacji”. Wyrażony

przez Sąd Najwyższy pogląd zachowuje, w ocenie Izby, pełną aktualność na gruncie obecnie obowiązujących przepisów prawa.

Przepisy ustawy Pzp nie regulują procedury przeprowadzenia takiego badania, w szczególności obowiązku zwrócenia się o wyjaśnienia do wykonawcy zastrzegającego tajemnicę przedsiębiorstwa, jeżeli zamawiający jest w stanie samodzielnie stwierdzić, czy tajemnica istnieje czy też nie. Zatem brak stosownego wezwania sam przez się nie świadczy o naruszeniu przez zamawiającego powołanego przez odwołującego przepisu.”

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO 2777/13 z dnia 11 grudnia 2013 r. – interes

„Skład orzekający Izby nie dostrzega (...) interesu odwołującego w skarzeniu oferty, która obiektywnie może otrzymać jedynie ocenę gorszą niż oferta odwołującego.

Ponieważ legitymacja do wniesienia odwołania stanowi materialnoprawną przesłankę rozpoznania odwołania, wobec jej braku, skład orzekający Izby oddalił odwołanie bez merytorycznego rozpoznania zarzutów, opierając się w tym względzie na wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 05.05.2008 r., sygn. akt: IX Ga 44/08, zgodnie z którym „Mając na uwadze powyższe rozważania należy wskazać, iż prawidłowo przyjęła Krajowa Izba Odwoławcza, że po stronie skarżącego nie został wskazany przez niego fakt naruszenia jego interesu prawnego (...). W związku z tym trafne jest rozstrzygnięcie Krajowej Izby Odwoławczej, skutkujące oddaleniem odwołania tylko i wyłącznie już z tego względu. Nie mniej w uzasadnieniu wydanego przez siebie wyroku Izba, oprócz powyższej kwestii odniosła się również w sposób merytoryczny do podniesionych przez odwołującego zarzutów, czego w świetle powyższego nie musiała już czynić”.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 26 listopada 2013 r. o sygn. akt: X Ga 287/13 dotyczący dysponowania potencjałem technicznym poprzez umowy agencyjne oraz zgodności oferty z SIWZ

[tekst orzeczenia](#)

**Wyrok Sądu Okręgowego w Łomży z dnia 11 grudnia 2013 r. o sygn. akt: I Ca 286/13
dotyczący formułowania zarzutów skargi do sądu okręgowego na wyrok Krajowej Izby
Odwoławczej**

[tekst orzeczenia](#)

ANALIZY SYSTEMOWE

NR 12/2013

Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych 01.01.2013 – 31.12.2013

I. Rynek zamówień publicznych

Liczba opublikowanych ogłoszeń

Rodzaj ogłoszenia	Miejsce publikacji		RAZEM
	BZP	TED	
O zamówieniu	177 188	23 004	200 192
O zamówieniu w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa / na podwykonawstwo	100	81	181
O udzieleniu zamówienia	181 048	23 925	204 973
O konkursie	129	30	159
O wynikach konkursu	101	68	169
O zmianie ogłoszenia	47 013	14 605*	61 618
O koncesji na usługi / roboty budowlane	21	27	48
O zamiarze zawarcia umowy	7 594	923	8 517
Informacyjne o planowanych zamówieniach	-	455	455
O profilu nabywcy	-	20	20
RAZEM	413 194	63 138	476 332

* - ogłoszenia dotyczące dodatkowych informacji, informacji o niekompletnej procedurze lub sprostowania

Postępowania wszczęte według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED
Roboty budowlane	27,24%	7,27%
Dostawy	37,88%	50,76%
Usługi	34,88%	41,97%

Postępowania wszczęte według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Przetarg nieograniczony	99,19%	96,19%
Przetarg ograniczony	0,43%	3,24%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,04%	0,44%
Dialog konkurencyjny	0,02%	0,13%
Licytacja elektroniczna	0,32%	-

Kryteria oceny ofert
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Kryterium	Odsetek postępowań			
	roboty budowlane	dostawy	usługi	Ogółem
Cena jako jedyne kryterium	95%	93%	88%	92%
Cena i inne kryteria	5%	7%	12%	8%

Postępowania, w których przewidziano zaliczkowanie
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek w ogólnej liczbie postępowań
Roboty budowlane	416	0,23%
Dostawy	403	0,23%
Usługi	543	0,31%
Razem	1 362	0,77%

Postępowania, w których zamawiający zastrzegł, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, u których ponad 50% zatrudnionych stanowią osoby niepełnosprawne

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek w ogólnej liczbie postępowań
Roboty budowlane	69	0,04%
Dostawy	101	0,06%
Usługi	230	0,13%
Razem	400	0,23%

Postępowania, w których przewidziano unieważnienie postępowania w przypadku nie przyznania środków pochodzących z budżetu UE i in.

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek w ogólnej liczbie postępowań
Roboty budowlane	1 943	1,10%
Dostawy	2 252	1,27%
Usługi	5 045	2,85%
Razem	9 240	5,22%

Postępowania, w których przewidziano istotne zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek w ogólnej liczbie postępowań
Roboty budowlane	38 733	21,85%
Dostawy	39 118	22,06%
Usługi	40 404	22,79%
Razem	118 255	66,70%

Postępowania, w których przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzono dialog techniczny*
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek w ogólnej liczbie postępowań
Roboty budowlane	36	0,04%
Dostawy	69	0,07%
Usługi	63	0,07%
Razem	168	0,18%

* - dane od 01.07.2013 r.

Zamówienia udzielone według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED
Roboty budowlane	26,38%	6,79%
Dostawy	35,61%	47,74%
Usługi	38,01%	45,47%

Zamówienia udzielone według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Przetarg nieograniczony	84,05%	87,12%
Przetarg ograniczony	0,34%	2,53%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,04%	1,00%
Negocjacje bez ogłoszenia	0,07%	9,25%*
Dialog konkurencyjny	0,01%	0,10%
Wolna ręka	13,06%	-
Zapytanie o cenę	2,20%	nie ogłasza się
Licytacja elektroniczna	0,23%	nie ogłasza się

* - w tym wolna ręka

Wartość udzielonych zamówień*

Wartość zamówień	45,759 mld zł
-------------------------	----------------------

Rodzaj zamówienia	Struktura zamówień wg wartości
Roboty budowlane	59%
Dostawy	21%
Usługi	20%

* - wartość określono na podstawie danych z ogłoszeń o udzieleniu zamówienia opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (dotyczących postępowań o wartości od 14.000 euro do progów UE)

Ogłoszenia o zamówieniu z ogłoszeniami o udzieleniu zamówienia

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Okres	Liczba ogłoszeń o zamówieniu	Liczba ogłoszeń o zamówieniu, w których opublikowano ogłoszenie o udzieleniu zamówienia	Odsetek
rok 2012	174 239	147 809	84,83%
I kw. 2013	36 004	31 125	86,45%
I poł. 2013	82 348	70 117	85,15%
I-III kw. 2013	129 612	108 498	83,71%

Średnia liczba ofert składanych i odrzucanych

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba ofert	
	składanych	odrzuconych
Roboty budowlane	4,36	2,04
Dostawy	2,48	1,55
Usługi	2,95	1,68
Średnio	2,96	1,72

Zamówienia udzielone według województw

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Województwo	Odsetek liczby	Odsetek wartości
dolnośląskie	7%	9%
kujawsko-pomorskie	5%	5%
lubelskie	6%	5%
lubuskie	2%	2%
łódzkie	5%	6%
małopolskie	10%	9%
mazowieckie	18%	18%
opolskie	2%	2%
podkarpackie	6%	5%
podlaskie	3%	3%
pomorskie	6%	6%
śląskie	10%	11%
świętokrzyskie	3%	3%
warmińsko-mazurskie	4%	4%
wielkopolskie	8%	7%
zachodniopomorskie	5%	5%

Średni czas trwania postępowań
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	2012	2013
Roboty budowlane	39 dni	39 dni
Dostawy	31 dni	31 dni
Usługi	30 dni	31 dni
Średnio	31 dni	32 dni

Procentowa wartość udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Kategorie zamawiających	% wartości
Administracja rządowa centralna	3,17%
Administracja rządowa terenowa	2,83%
Administracja samorządowa	50,25%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	0,22%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	0,94%
Uczelnie publiczne	4,73%
Podmiot prawa publicznego	6,11%
Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	10,09%
Inny	21,65%

Procent liczby udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej 14 000 euro)

Kategorie zamawiających	Udział
Administracja rządowa centralna	2,52%
Administracja rządowa terenowa	3,40%
Administracja samorządowa	41,40%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	0,32%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	1,24%
Uczelnie publiczne	6,65%
Podmiot prawa publicznego w tym Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	18,27%
Zamawiający sektorowy	1,51%
Inny	24,69%

**Rodzaj udzielanych zamówień według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej 14 000 euro)**

Kategorie zamawiających	Udział procentowy		
	roboty budowlane	dostawy	usługi
Administracja rządowa centralna	16,12%	28,86%	55,01%
Administracja rządowa terenowa	18,35%	40,75%	40,90%
Administracja samorządowa	36,30%	18,71%	44,99%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	24,66%	36,23%	39,12%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	14,35%	35,97%	49,69%
Uczelnie publiczne	11,93%	54,61%	33,47%
Podmiot prawa publicznego w tym Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	9,49%	65,38%	25,12%
Zamawiający sektorowy	11,40%	43,88%	44,72%
Inny	20,62%	41,93%	37,45%

**Struktura procentowa trybów udzielania zamówień
według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)**

Kategorie zamawiających	Tryb [%]							
	PN	PO	NO	NB	DK	WR	ZC	LE
Administracja rządowa centralna	77,43	0,66	0,00	0,06	0,00	19,07	2,58	0,20
Administracja rządowa terenowa	83,86	0,23	0,00	0,07	0,00	11,68	3,43	0,73
Administracja samorządowa	85,51	0,18	0,04	0,06	0,01	12,18	1,63	0,40
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	87,52	0,00	0,00	0,30	0,00	8,52	2,59	1,07
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	70,09	0,39	0,08	0,35	0,04	16,08	12,97	0,00
Uczelnie publiczne	81,30	0,12	0,03	0,09	0,01	15,02	3,40	0,04
Podmiot prawa publicznego	83,21	0,66	0,08	0,08	0,03	13,63	2,20	0,12
Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	90,58	0,36	0,02	0,02	0,00	8,13	0,87	0,01
Inny	80,61	0,61	0,04	0,09	0,01	15,89	2,69	0,04

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

Liczba zamówień udzielonych polskiem wykonawcom na rynkach innych państw członkowskich UE z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Liczba kontraktów	Rodzaj zamówienia	Równowartość w EUR
Austria	1	1 x dostawy	brak danych
Belgia	9	9 x usługi	4 614 700 EUR
Bułgaria	2	2 x dostawy	8 704 125 EUR
Chorwacja	1	1 x dostawy	601 102 EUR
Czechy	10	1 x roboty budowlane 4 x dostawy 5 x usługi	200 506 538 EUR
Dania	4	3 x dostawy 1 x usługi	28 336 027 EUR
Estonia	5	5 x dostawy	1 483 163 EUR
Finlandia	1	1 x dostawy	1 469 015 EUR
Grecja	1	1 x usługi	245 000 EUR
Hiszpania	1	1 x usługi	2 000 000 EUR
Irlandia	1	1 x dostawy	brak danych
Litwa	5	3 x dostawy 2 x usługi	1 634 930 EUR
Luksemburg	11	11 x usługi	368 500 EUR
Łotwa	5	4 x dostawy 1 x usługi	3 885 497 EUR
Niemcy	16	3 x roboty budowlane 6 x dostawy 6 x usługi 1 x konkursy	2 505 956 EUR
Rumunia	3	3 x dostawy	4 270 462 EUR
Słowacja	1	1 x dostawy	4 410 000 EUR
Węgry	5	3 x dostawy 2 x usługi	6 085 296 EUR
Wlk. Brytania	1	1 x dostawy	brak danych
Włochy	6	5 x dostawy 1 x usługi	159 207 791 EUR
Razem	89	4 x roboty budowlane 44 x dostawy 40 x usługi 1 x konkursy	430 328 102 EUR

* - dane na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED)

Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 1/2014

Liczba zamówień udzielonych przez polskich zamawiających wykonawcom zagranicznym z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Rodzaj zamówienia – liczba kontraktów, wartości kontraktów [w PLN]							Razem		
	roboty budowlane		dostawy		usługi		konkurs			
Australia			1	8 061 183				1	8 061 183	
Austria	4	370 664 545	19	72 432 448	4	12 623 349		27	455 720 342	
Belgia			25	70 405 371	2	11 100 000		27	81 505 371	
Białoruś					1	106 533		1	106 533	
Bułgaria					1	252 694 280		1	252 694 280	
Chiny	1	350 000 000	1	843 586	1	1 245 000		3	352 088 586	
Chorwacja					1	11 100 000		1	11 100 000	
Czechy	6	722 312 694	29	21 369 926	9	99 039 997		44	842 722 617	
Cypr			5	31 321 050				5	31 321 050	
Dania			3	5 320 946	2	7 554 247		5	12 875 193	
Finlandia	1	383 625 120	3	2 331 368				4	385 956 488	
Francja	1	157 071 000	17	14 785 657	16	51 059 636		34	222 916 294	
Hiszpania	19	2 255 302 323	3	18 483 524	8	110 249 933	1	900 000	31	2 384 935 780
Holandia			31	67 419 856	8	78 840 518		39	146 260 374	
Indie			1	362 943	1	432 825		2	795 768	
Irlandia			1	1 713 712	1	7 680 821		2	9 394 533	
Izrael			1	330 000	1	1 121 834		2	1 451 834	
Japonia	1	148 000 000						1	148 000 000	
Kanada			4	46 653 721				4	46 653 721	
Kazachstan			1	1 065 499				1	1 065 499	
Korea Południowa	1	66 163 152			1	458 359 021		2	524 522 172	
Litwa	1	22 763 495	3	7 276 377				4	30 039 872	
Luksemburg					1	755 999		1	755 999	
Łotwa			2	599 600				2	599 600	
Niemcy	11	5 788 814 057	109	461 056 131	22	471 457 809		142	6 721 327 998	
Norwegia					1	3 380 000		1	3 380 000	
Portugalia			1	7 668	2	11 892 394		3	11 900 062	
Serbia					1	195 875		1	195 875	
Słowacja			2	3 314 385	1	1 575 000		3	4 889 385	
Słowenia			1	2 973 306				1	2 973 306	
Szwajcaria			50	38 341 689	7	81 047 981		57	119 389 670	
Szwecja			7	7 266 741				7	7 266 741	
Turcja			3	6 969 148				3	6 969 148	
Ukraina					2	14 231 914		2	14 231 914	
USA			7	4 292 871	14	99 350 712		21	103 643 583	
Węgry					1	12 319 000		1	12 319 000	
Wielka Brytania			177	21 494 095	14	48 259 984		191	69 754 079	
Włochy	3	497 535 956	24	39 315 141				27	536 851 097	
Razem	49	10 762 252 342	531	955 807 943	123	1 847 674 662	1	900 000	704	13 566 634 947

* - dane na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED)

II. Kontrola udzielania zamówień publicznych

Kontrole uprzednie

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	229	
Zakończone	231	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Nie stwierdzono naruszeń	131	57%
Stwierdzono naruszenia	100	43%
w tym:		
	0	0%
zalecenie unieważnienia	35	35%
ponowna ocena	65	65%
uchybień formalne		

Kontrole doraźne

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	72	
Zakończone	99	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Brak naruszeń	12	12%
Stwierdzono naruszenia	87	88%
W tym:		
zawiadomienie RDFP	47	54%

Kontrole doraźne zawiadomień

(kontrola wyboru trybu udzielenia zamówienia na podstawie zawiadomień kierowanych do Prezesa UZP w związku z art. 62 ust. 2 i art. 67 ust. 2 ustawy Pzp)

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	38	
Zakończone	53	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Nie stosuje się ustawy	0	0%
Nie stwierdzono naruszeń	2	4%
Stwierdzono naruszenia	51	96%
w tym:		
	51	100%
uchybień formalne	41	80%
zawiadomienie RDFP		

Postępowania wyjaśniające

Postępowania wyjaśniające	Liczba	
Wszczęte	301	
Zakończone	745	
Wyniki postępowań	Liczba	Struktura procentowa
przekazane do kontroli	96	13%

III. Środki ochrony prawnej

Liczba odwołań i sposób ich rozstrzygnięcia

	Liczba	
Wniesiono ogółem	3 044	
Rozpatrzono ogółem	3 055	
Sposób rozpatrzenia	Liczba	Rozkład procentowy
Zwrócone	259	8%
Odrzucone	114	4%
Umorzone postępowanie	505	17%
Umorzone postępowanie – zarzuty uwzględnione przez zamawiającego	473	15%
Oddalone	972	32%
Uwzględnione	732	24%

Odwołania wnoszone w zależności od rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	2013 r.	2012 r.
Roboty budowlane	21%	32%
Dostawy	35%	32%
Usługi	44%	36%

Liczba skarg na wyroki Krajowej Izby Odwoławczej wniesionych do sądów

Skargi	2013 r.	2012 r.
Liczba wniesionych skarg	145	148
Odsetek ilości wniesionych skarg w stosunku do liczby rozpatrzonych odwołań	5%	5%

Przygotował:
Departament Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych

Zespół redakcyjny Informatora UZP:

Joanna Czarnecka   Joanna Orzeł
Agnieszka Ilińska-   Izabela Rzepkowska
Rozbicka

Wojciech Michalski

pod kierunkiem Anity Wichniak-Olczak

KONTAKT:

Urząd Zamówień Publicznych

ul. Postępu 17a , 02-676 Warszawa

tel. 458-77-07 fax 458-78-36, informator@uzp.gov.pl